

BUDAPESTI GAZDASÁGI
EGYETEM PÉNZÜGYI ÉS
SZÁMVITELI KAR

SZAKDOLGOZAT

Kovács Viktória

Nappali tagozat

Pénzügy és Számvitel

Számvitel specializáció

2020

BUDAPESTI GAZDASÁGI EGYETEM

PÉNZÜGYI ÉS SZÁMVITELI KAR

Az egyéni vállalkozás indításával kapcsolatos tervezési, szervezési feladatok, különösen a számviteli teendőkre vonatkozóan.

Belső konzulens: Dr. Simon Szilvia

Kovács Viktória

Nappali tagozat

Külső konzulens: Dr. Sztrilich András Péter

Pénzügy és Számvitel

Számvitel specializáció

2020

NYILATKOZAT

Alulírott KOVAČS VIKTÓRIA büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom, hogy a szakdolgozatomban foglalt tények és adatok a valóságnak megfelelnek, és az abban leírtak a saját, önálló munkám eredményei.

A szakdolgozatban felhasznált adatokat a szerzői jogvédelem figyelembevételével alkalmaztam.

Ezen szakdolgozat semmilyen része nem került felhasználásra korábban oktatási intézmény más képzésén diplomaszerezés során.

Tudomásul veszem, hogy a szakdolgozatomat az intézmény plágiumellenőrzésnek veti alá.

Budapest, 2020 év december hónap 05 nap

Kovács Viktória

hallgató aláírása

Tartalom

Bevezetés	6
1. A vállalkozás indítását megelőző teendők	8
1.1. Előkészületi feladatok	8
1.2. Szervezési feladatok.....	14
1.3. Tervezési feladatok	15
1.4. Döntési feladatok	18
2. Az egyéni vállalkozások szerepe a gazdaságban	19
2.1. Az egyéni vállalkozások szerepének elemzése hazai viszonylatban.....	19
2.2. Az egyéni vállalkozások nemzetközi kitekintésben.....	24
3. Az egyéni vállalkozásról	25
3.1. Az egyéni vállalkozás fogalma	25
3.2. Az egyéni vállalkozás előnyei és hátrányai.....	25
3.3. Az egyéni vállalkozás létrehozásának menete	27
3.4. A tevékenység szüneteltetése, megszüntetése.....	30
3.5. Az egyéni vállalkozás könyvvezetése és nyilvántartása	31
3.5.1. Alapnyilvántartások	32
3.5.2. Részletező nyilvántartások.....	37
4. Adózási lehetőségek.....	41
4.1. Kisvállalkozások tételes adója (KATA).....	41
4.1.1. Az adónem választására jogosultak	41
4.1.2. Az adóalanyiság kezdete és megszűnése	42
4.1.3. Az adó alapja és mértéke.....	42
4.1.4. Helyi iparűzési adó.....	45
4.1.5. Bevallási és adminisztrációs kötelezettségek.....	46
4.2. Vállalkozói személyi jövedelemadó	47
4.2.1. Az adónem választására jogosultak	47
4.2.2. Az adóalanyiság kezdete és megszűnése	47
4.2.3. Az adó alapja és mértéke.....	47
4.2.4. Helyi iparűzési adó.....	50
4.2.5. Bevallási és adminisztrációs kötelezettségek.....	50
4.3. Átalányadózás SZJA szerint	50
4.3.1. Az adónem választására jogosultak	50
4.3.2. Az adóalanyiság kezdete és megszűnése	51
4.3.3. Az adó alapja és mértéke.....	51

4.3.4.	Helyi iparüzési adó.....	52
4.3.5.	Bevallási és adminisztrációs kötelezettségek.....	52
4.4.	Két egyéb kiemelt adónem.....	53
5.	Primer kutatás	54
5.1.	Kérdőív.....	54
5.2.	Elemzés	55
5.2.1.	A válaszadók demográfiája.....	55
5.2.2.	A kérdések kiértékelése.....	59
6.	Jövőbeni kitekintés.....	63
7.	Összefoglalás	64
	Irodalomjegyzék.....	67

Bevezetés

Szakdolgozatomat a ContoDent Bt.-nél töltött szakmai gyakorlatom alatt készítettem, a cég könyveléssel, bérszámfejtéssel és adótanácsadással foglalkozik így az itt tanultakat is bele tudtam foglalni a dolgozatomba, hiszen egyéni vállalkozókkal is foglalkoztam ez idő alatt. Emellett magam is egyéni vállalkozóként dolgozom, így személyes kötődésem is van a témával kapcsolatban.

A szakdolgozatom témája az egyéni vállalkozás indításával kapcsolatos tervezési, szervezési feladatok, különösen a számviteli teendőkre vonatkozóan. A témát azért is választottam mivel, ahogy említettem magam is egyéni vállalkozó vagyok, így számomra is fontos, hogy ebben a témában mélyebbre ássam a tudásom és a jövőben, ha maradnék ebben a vállalkozási formában, szeretném tudni milyen lehetőségeim vannak arra, hogy optimalizáljam a fizetési kötelezettségeimet és hogy a nyereségem más néven nettó jövedelmem, minél magasabb legyen.

Ezen adózási forma napjainkban nagyon népszerű így nem is csoda, hogy folyamatosan nő az egyéni vállalkozók száma annak ellenére is, hogy szigorodnak a feltételek, hiszen pillanatok alatt létrehozható és nem jár alapítási költséggel. Viszont fontos kiemelni, hogy bármilyen negatív esemény bekövetkezéséért egyedül csak a vállalkozó a felelős, úgynevezett korlátlan felelősséggel tartozik a vállalkozása iránt a saját vagyonával is. Szeretném dolgozatom során bemutatni azt, hogy mi az oka, amiért ennyire népszerű még annak ellenére is, hogy napjainkban egyre több korlátozást és szigorítást hoznak e vállalkozási formával kapcsolatban. Egyik példa erre az egyszerűsített vállalkozói adó (EVA) megszüntetése.

Dolgozatomban bemutatom azt, hogy milyen szervezési, tervezési feladatokat kell megtenni a vállalkozni kívánó személynek, hogy döntése miszerint egyéni vállalkozó lesz, megalapozott legyen. Kitérek munkámban arra, hogy az egyéni vállalkozásoknak milyen szerepe van a gazdaságban: hazai- és külföldi viszonylatokban; ki lehet egyéni vállalkozó megvizsgálva annak előnyeit és hátrányait.

Bemutatom a létrehozásának a folyamatát, mik a különböző adózási lehetőségek, kitérve a bevallási kötelezettségekre, előírt könyvelési szabályokra, ennek menetére és erőforrás vonzataira, továbbá az új jogszabályokra is. Kielemezném, hogy miért választja egyre több cég ezt a fajta foglalkoztatást.

Kiegészítem dolgozatomat egy primer kutatással, amelyben egy kérdőív segítségével felmérem az egyéni vállalkozásokról alkotott véleményeket, különböző korosztályok megcélzásával, illetve felmérem, hogy az elért emberek között hányan gondolkoznak ebben a vállalkozási formában és miért.

Végzetül, dolgozatomat egy jövőbeni kitekintéssel zárom, mi várhat az egyéni vállalkozókra általánosságban, ha a szigorítások életbe lépnek.

1. A vállalkozás indítását megelőző teendők

A vállalkozás indításával kapcsolat teendőket 4 kategóriába osztottam. (1. ábra). Ezeket szeretném a következőkben bővebben kifejteni.

1. ábra: A vállalkozás indítását megelőző teendők

Forrás: saját szerkesztés

1.1. Előkészületi feladatok

Az előkészületi feladatokon belül bemutatom a vállalkozásindítás motivációját, a személyes készségeket, az induló költségeket és azt is, hogy milyen kockázatokkal kell szembe nézniük a kezdő vállalkozóknak.

Vállalkozásindítás motivációja

Egy vállalkozás elindítása hatalmas lehetőség mindenki számára azonban számos kockázatot is rejt magában, azonban akik belevágnak, ebbe az álmaikat szeretnék megvalósítani és egy jobb életet biztosítani maguknak és a családjuknak. Sokan pont a kockázatok miatt nem vágnak bele abba, hogy egy jó ötletüket megvalósítsák. De ha meg sem próbáljuk, akkor sohasem tudjuk meg azt, hogy sikerült volna-e. De nem csak egy jó ötlet megvalósítása miatt lehet elkezdeni elindulni a vállalkozók útján, hanem csak szabadabb körülmények között dolgozni.

Hiszen, aki saját vállalkozásba kezd, onnantól nem tartozik elszámolással senkinek, nincs főnöke, akinek, mint alkalmazott el kell számolni, hiszen ő maga a főnök a vállalkozásában. Saját célokkal és saját határidőkkel dolgozhat. Megvalósíthatja úgy magát, ahogy azt eltervezte és csakis saját maga állhat a sikere útjában. azonban, aki megvan elégedve a munkahelyével és a fix munkája mellett szeretne plusz jövedelemre

szert tenni a vállalkozását mellette is el tudja indítani és foglalkozni vele. Akik viszont nem elégedett a munkahelyével és a beosztásával, nekik érdemes megfontolni saját vállalkozásának elindítását, ahol ki tud teljesedni.

De mégis milyen motivációs tényezők állnak a vállalkozás indítás mögött?

Természetesen elsőre mindenkinek a pénz jut eszébe, mint motiváció, hiszen mindenki szeretne egy jobb egy pénzügyileg biztonságosabb életet teremteni magának. De nem minden esetben ez szerepel az elsők között. Hiszen nem mehetünk el mellett sem, hogy önmagunkat megtudjuk valósítani, de mellett sem, hogy szabadabban folytathatjuk tevékenységünket. De akár az is lehet egy fő motiváció, hogy egy olyat hozzunk létre, amely a piacon alapvető újításnak minősül majd vagy épp a piacnak óriási szüksége van erre. Számos örömforrás is származhat, a vállalkozásunkból azt csinálhatjuk, amit szeretünk, a vásárlóink vagy ügyfeleink visszajelzése, az emberekkel folytatott közös munka.

Összességében elmondhatjuk, hogy a motiváció sokféle lehet és ezt az életkor, életszakasz is befolyásolhatja. Hiszen fiatalon egészen más az érdeklődési körünk, mint amikor anyuka vagy apuka lesz valakiből, akkor már nem csak saját magával kell törődnie, hanem már a családot is el szeretné tartani és biztos jövőt biztosítani a gyermekeinek.

Ezekből a motivációkból néhányat gyűjtöttem össze:

1. Életvitel vállalkozó

Ő az a vállalkozó, aki ki akar törni a mókuserékből, és aki a maga ura akar lenni és inkább úgymond élni szeretne mintsem robotolni egy munkahelyen. Nem szereti, ha beszabályozzák egy adott munkaidőbe. Neki a vállalkozása arra kell, hogy a neki elegendő bevételt megtermelje, ami biztosítja számára azt az életszínvonalat, amit ő szeretne magának.

A vállalkozása milyen tevékenységeket végez? Általában olyan tevékenységi körrel foglalkozik, ami nem kötött, akár online el tudja végezni, nem kell hozzá alkalmazott vagy iroda, hanem elég mondjuk egy laptop hozzá és bárhol jár, el tudja ezeket végezni. Ilyen munkák például az online oktatás, grafikai munkák, szoftverfejlesztő munkák, programozás, marketing, korrepetálás, fordítás és webfejlesztés.

2. Munkaszerető vállalkozó

Az elsővel ellentétben neki maga a munka a motiváció az életében. Ő az, aki még a szabadidejében is a munkájával szeretne foglalkozni, sokat bír el és nem szereti kicsiben csinálni a dolgokat. Azért vállalkozik, hogy a saját főnöke lehessen, de munkavállalót is alkalmaz, ha kell. Elszántan haladnak a céljaik felé.

A vállalkozása milyen tevékenységeket végez? Igazából bármilyen területen végezhetnek tevékenységet.

3. Helyzethez alkalmazkodó vállalkozó

Ő azért lett vállalkozó, mert a munkahelye kérte vagy épp várta el tőle ez a mai világban nem egyedi eset. Azért lett vállalkozó, hogy jelenlegi pozícióját megtartsa vagy éppen egy jövőbeni előléptetés érdekében. Ez a kedvezőbb adózási forma miatt jött létre napjainkban.

A vállalkozása milyen tevékenységeket végez? Általában azt a tevékenységet végzi, amit a munkakörében is betöltött.

4. Családi vállalkozó

Ő azért kezdett vállalkozási formába, mert rugalmas munkát szeretett volna, ami alkalmazkodni tud a családja életébe és belefér a napirendjükbe. Nem okoz majd problémát, a gyerekeket oviba vinni, például hiszen nem kell pontosan 9-kor kezdeni a munkahelyén. Otthon is tudja végezni így esetleg a főzés vagy egy kis takarítás is belefér munka közben.

A vállalkozása milyen tevékenységeket végez? Olyan tevékenységet, amit online keretek között is el lehet végezni például akkor, amikor a gyerekek alszanak. Ez lehet rendezvényszervezés, kézműves tevékenység, webshop üzemeltetése. Lényeg, hogy rugalmas legyen.

5. Elkötelezett vállalkozó

Ő az, akinek a fő célja, hogy tevékenységével maradandót alkosson vagy nyomot hagyjon a világban. Segíteni szeretne, ezt hajtja előre, de persze a megélhetés is szerepet játszik hajtóerejében. Lelkes és hisz abban, hogy amit csinál, az sok embernek segít.

A vállalkozása milyen tevékenységeket végez? Tanácsadás, oktatás és segítséget nyújtó szolgáltatások. Nem csak az online platformon jobban szereti a személyes találkozót, előadást, tanácsadást. Nála előfordulhat, hogy egyéni vállalkozóként kezdi, de ha kinövi ezt a vállalkozási formát érdemes elgondolkozni egy cég alapításán is.

6. Szakmai vállalkozó

Ő az, aki szakmájával szeretne foglalkozni, de ezt munkahelyen nem tudja megtenni ezért vállalkozást indít. Neki nem a pénz az elsődleges hajtóerő, hanem az, hogy azzal foglalkozhasson, amit szeret.

A vállalkozása milyen tevékenységeket végez? Többnyire szolgáltatásnyújtással foglalkozik vagy termékkészítéssel. Például kertész, szerelő, oktató, kozmetikumkészítő, pék, ruhakészítés vagy művész.

7. Mellékállásként vállalkozó

Két fő esetben dönt valaki így vagy van munkahelye és amellet még vállalkozóként dolgozik, hogy a jövedelmét kiegészítse vagy éppen még tanuló és a tanulás mellett ebben a formában dolgozik. Van olyan eset, hogy azért kezd mellékállásként tevékenykedni, hogy ha az majd kellőképpen megszilárdul, ott tudja hagyni a munkahelyét. Ez egyfajta biztonsági játék részéről, hogy az ismeretlenért nem dobja fel a havi bevételt nyújtó munkahelyét. Van, aki sokáig benne ragad ebbe a típusba, de van, hogy valakinek elég 1-2 hónap, hogy lépjen és főállásra váltson.

A vállalkozása milyen tevékenységeket végez? Általában olyan tevékenységet, amelyet online lehet végezni, vagy olyat, amit munkaidő után esetleg kézműves tevékenység és a termékek értékesítése vagy rendezvényszervezés. (Internetes forrás 1.)

8. Kényszervállalkozó

Az előzőekhez képest ő az elnevezéséből adódóan nem önként választja az egyéni vállalkozói formát, hanem valamilyen külső kényszer hatására lesz egyéni vállalkozó. Leggyakrabban a korábban munkaviszonyban álló munkavállalóval közli a munkáltatója, hogy a jövőben csak, mint számlaképes alvállalkozó tudja őt foglalkoztatni, mert nem tudja, vagy nem akarja a munkaviszonyt terhelő bérköltségeket viselni. Ez esetben a munkavállaló kényszerből lesz egyéni vállalkozó, aminek választásában a munka- és jövedelemvesztéstől való félelme motiválja.

Előidézhethető tömeges kényszervállalkozóvá válást azonban jogszabály is, mint például területi ellátási kötelezettséggel működő közfinanszírozott házi orvosi, gyermekorvosi és fogorvosi szolgáltatókra vonatkozó funkcionális privatizációs jogszabály 1993-ban, illetve 1995-ben, aminek következtében az alapellátást végzők közalkalmazotti jogviszonya megszűnt és ezt a tevékenységet csak vállalkozói formában láthatták és láthatják el a mai napig.

Személyes készségek

Ha valaki sikeres vállalkozást szeretne létrehozni, ami jövedelmező lesz a piacon, ahhoz elsőként saját magunk képességeivel, tudásával és tehetségével kell tisztában lennünk. Ehhez elengedhetetlen, hogy ismerjük önmagunkat és önmagunk értékelésénél ne legyünk túl szerények, de ne is értékeljük túl magunkat.

A legfontosabb, amit ki tudnék emelni az a határozottság és a kitartóság, hiszen a saját elképzelése mellett ki kell tartania, még ha sokan nem is hisznek majd benne, és ha akadályokba ütközik, nem torpanhat meg. Megemlíteném még a stressztűrő képességet és a terhelhetőséget, hiszen az elején az indulás nehéz és sokat kell majd dolgoznia, hogy kiépítse azt az alapot, ami biztos talajként szolgálhat induló vállalkozásának.

Fontos, hogy olyan vállalkozásba kezdjen, amit igazán szeret, és amiben örömet fogja lelteni, nem szabad csak az adott trendek alapján dönteni, mert azok mindig változnak, és ha nem szeretjük, mit csinálunk az a munkánkon is meglátszik.

Induló költségek

Ha a vállalkozó végzett az alapítással kapcsolatos jogi lépésekkel és feltérképezte a lehetőségeit, akkor kezdhet hozzá az elinduláshoz. Az indulásnak különféle költségei lehetnek, amelyek változnak a vállalkozási formával. Egy vállalkozás indulási költségei közé tartozhatnak:

- berendezésekkel kapcsolatos költségek,
- telephellyel kapcsolatos költségek,
- marketing költségek,
- bérletekkel kapcsolatos költségek,
- alapítással kapcsolatos költségek,
- könyveléssel kapcsolatos díjak,
- hatósági engedélyekkel kapcsolatos költségek. (VECSENYI, J. 2009)

Felmerülő kockázatok felmérése

Mint újonnan induló vállalkozás még mielőtt elkezdené az alapítást és a működést ezt megelőzően kell egy kockázatelemzést végeznie. Fel kell mérni, hogy az indulás után milyen várható kezdetleges nehézségek és akadályok léphetnek fel. A kockázatok külső szemszögből mértem fel, amelyekre nincs hatása a vállalkozónak.

Piaci kockázat

Ide tartoznak a kereslet és az igények megváltozásának kockázata. Hiszen ezek folyton változnak, több hatás befolyásolja ezeket például a népesség változása, a jövedelem változása, a trendek változása. Ha a piacra nem egyedülálló terméket vagy szolgáltatást viszünk, akkor a versenytársakat figyelemmel kell kísérni.

Pénzügyi kockázat

Ezt a fajta kockázatot egy költségvetési tervvel ki lehet küszöbölni, de a kisebb vállalkozások nem szoktak ilyet készíteni. Rendszerint az induló vállalkozások nem tudnak önerőből elindulni így sokszor kényszerülnek hitelfelvételre, ezek után a hitel is kockázatot jelent a számukra mivel a fizetési határidő, a kamatok változása mind befolyásoló tényező egy vállalkozás életében. A vevőkkel szemben felállított fizetési határidők kialakítása is fontos. Egy kisebb vállalkozásánál könnyebb szemmel tartani ki fizetett és kinek van még tartozása a vállalkozás felé, de egy nagyobb vállalkozásnál érdemes egy erre alkalmas programot alkalmazni.

Gazdaságon kívüli kockázat

Ide lehet sorolni azokat a gazdaságon kívül eső eseményeket, amelyek váratlanul következnek be és befolyással vannak a gazdaságra. Ilyenek a természeti katasztrófák vagy éppen, mint napjainkban egy új vírus felbukkanása.

A kockázatok felmérése számos módszer létezik. A leggyakrabban használt az úgynevezett SWOT analízis, amely számba veszi a külső és belső tényezőket, ezeken belül megjelennek az erősségek, gyengeségek, lehetőségek és veszélyek. (DR. TATAY T. DR. PATAKI L., 2008)

1.2. Szervezési feladatok

A szervezési feladatokon belül bemutatom a piackutatást, amit szükséges elvégezni, ha egy sikeres vállalkozást szeretnénk indítani, mert minden jó döntés alapja a kellő információszerzés. A piackutatás magába foglalja a fogyasztói felméréseket, a versenytársak felmérését és az állam felmérését. Számos kutatási módszer létezik a következőkben néhányról szeretnék részletesebben beszélni.

Az információk hozzáférhetőségük szerint két fő csoportba osztottam.

Primer kutatás során a megszerzett információkat másnéven elsődleges információknak nevezzük. Ha nem áll mód arra, hogy a kellő információt beszerezzük akkor lép életbe ez a módszer. Elvégezheti a vállalkozó maga is, de ha nem tudja ő bármilyen okból, kifolyólag akkor akár egy piackutató ügynökséget is megkérhet ennek elvégzésére. A kutatás leggyakoribb formája a megkérdezés és ez több módon történhet. Történhet személyesen, online, írásban és telefonon. Nagyon gyakori formája egy kérdőív segítségével felmérni a véleményeket. Előnyei közé sorolható a megbízhatóság, az aktualitás és az, hogy saját céljainknak megfelelően készülnek a kutatások. Hátrányai közé tartozik az, hogy időigényes, nagy a munkaerőigénye és drágább, mint más kutatási módszer.

Szekunder kutatás során információkat már elvégzett kutatások eredményéből tudunk kinyerni, például egy újságból, tanulmányokból, szakirodalmakból vagy éppen hozzáférést vásárolnak adatbázisokhoz, tehát az előző kutatással ellentétben tényleges adatfelvétel nem történik. Fontos, hogy a rendelkezésre álló információkat hatékonyan használják fel, hiszen nem mindig nyújtanak teljeskörű választ a kérdésünkre. Gyakran ezt a módszert alkalmazzák először és utána a primer kutatást, ha ez nem nyújtott elegendő információt. Előnyei közé sorolható az időmegtakarítás és a szakértők munkájához való hozzáférés. Hátrányai az esetleges elavultság, megbízhatóság kérdése és a felhasználási feltételek.

További két csoportba lehet bontani a piackutatást ezek pedig a **kvantitatív** és **kvalitatív** módszerek. A kvalitatív kutatás során olyan kérdésekre kapunk választ, mint például a „Mi?”, „Miért?” Vagy a „Hogyan?” de minden kérdésre nem válaszol, a kvantitatív kutatás során számszerűsíthető adatokat nyerhetünk ki.

Továbbiakban felsorolok néhány módszert, amelyek rendelkezésére állnak egy vállalkozónak, hogy megszerezze a szükséges információkat.

- Mélyinterjú
- Fókuszcsoport
- Kreatív csoport
- Kiscsoportos interjú
- Kérdőív
- Statisztika

A versenytársak felmérése sem elhanyagolható, hiszen számba kell vennünk, hogy hány hasonló vállalkozás van a piacon. Nekik milyen eredményeik vannak és esetleg elgondolkozni, hogy a mi vállalkozásunk miben lehet más és miben lehet jobb. (Internetes forrás 2.), (HOFFMAN, KOZÁK, VERES. 2016)

1.3. Tervezési feladatok

Ebben a részben szeretném részletezni az üzleti tervet és annak részeit és elkészítésének a menetét, továbbá itt említeném meg az esetlegesen felmerülő finanszírozási igényeket.

Az üzleti terv egy induló vállalkozásnál meghatározó szerepet tölt be olyan szempontból, hogy ebben foglalja össze a vállalkozó az alapelképzeléseit, erőforrásigényeit és céljait, de nem csak induló vállalkozások esetén lehet készíteni, hanem átalakulás esetében is.

Több funkciója is van az üzleti tervnek, de a mérési funkció talán az egyik legfontosabb, hiszen a vállalkozó számára ez egy olyan mérési segédlet, amellyel megtudja, hogy hogyan halad a kitűzött célok felé, betértje-e az esetleges határidőket és esetleg ezek hiányában menet közben is tud változtatni és javítani.

Több fajta üzleti terv létezik, időtartamaik szerint van a rövid, amely 1 éves távlatra készül, van az úgynevezett középhosszú, amely 2-4 éves távlatra készül és van a hosszabb, ami általában 5 éves távlatra vagy annál hosszabb időre tervez.

Az üzleti terv részei

Egy mindenre kiterjedő, idealizált modellt mutatok be, amely az egyéni vállalkozóktól nem egészében elvárt.

- **Vezetői összefoglaló**
Ez az összefoglalás arra a célra szolgál, hogy bemutassa, hogy mi célja ezzel a vállalkozással, mi jellemző rá, miért érdemes ebbe a vállalkozásba fektetni, bemutassa a tagokat, hogyan időzíti a megtérülésnek az idejét, és hogy elmondja a motivációját.
- **Vállalkozás általános bemutatása**
Itt van lehetőség arra, hogy a vállalkozó megossza a vállalata alapadatait azon belül például mivel tevékenykedik, mi az ő története, mivel szeretne foglalkozni a jövőben, milyen fejlesztéseket kíván megvalósítani és hogy mi az üzleti modellje.
- **Az iparág, a piac, és a versenytársak elemzése**
Ez az elemzési rész arra szolgál, hogy bemutassa azt az iparági területet, ahol a vállalkozó kíván elhelyezkedni. Kitérhet a főbb jellegzetességekre, jellemzőkre úgy, hogy a célpiaci szempontokat is szem előtt tartsa. Ebben a részben kell kitérni a versenytársakkal kapcsolatos információkra és érdemes a jövőben megalakuló versenytársakat is számba venni, illetve esetleg kitérni arra is, hogy milyen előnyökre tehetünk szert velük szemben. Érdemes megemlíteni a célpiaccal kapcsolatos tapasztalatokat, ha esetleg végzett a vállalkozó előzetes vélemény felmérést tovább azokra a jogszabályokra, amelyek vonatkoznak majd rá.
- **Termékek és szolgáltatások**
Ebben a részben lehet bemutatni a termékeit és szolgáltatásait a külső szereplők számára. Részletezni a technikai részeket, kutatásokat és a jövőbeni fejlesztésekre is ki lehet térni. Érdemes kiemelni, hogy mitől egyedülálló vagy esetleg miben más, mint a piacon szereplő hasonló termékek vagy szolgáltatások.
- **Működési terv**
Nem szabad ezt a részt összekeverni a belső működési tervvel, hiszen itt nem kell olyan részletezettségbe belemenni csak a lényes részleteket kiemelni. Amire érdemes kitérni, hogy maga a tevékenység hol folyik, hol van a vállalkozás telephelye és milyen keretek között működik a vállalkozás ezalatt a technológiát, a költségeket, a berendezéseket és az erőforrás igényt szükséges kiemelni.
- **Marketingterv**
Itt lehet részletezni az ágazatra jellemző tulajdonságokat és azt a stratégiát, hogy miként, milyen csatornákon keresztül szeretné elérni a célcsoportját, a vevőit és

milyen az értékesítési terve, milyen árbevételre számít a kezdetekben a meghatározott árak mellett és milyen árbevételre a folytatásban.

- Szervezet

Itt az alapvető tudnivalókra, mint például, hogy mi a szervezet jogi formája, kik a tulajdonosok és a részvényesek. Fontos kitérni a szakmai háttérre, amely biztosításként szolgálhat a befektetők számára. Továbbá nem lehet kihagyni a várható kockázatokat, hiszen alapesetben készített a vállalkozás illet és itt érdemes a megoldásokat is mellé tenni.

- Pénzügyi terv

Ez a rész a legfontosabb része az üzleti tervnek, ha a vállalkozó befektetőt keres vagy hitelt szeretne felvenni, Ez a rész a pénzügyi helyzetre fogalmaz meg az előrejelzéseket beleértve a bevételekre, kiadásokra és így a várható eredményre, amelyeket számításokkal támaszt alá főként egy fedezetszámítással. Érdemes egy előzetes mérleget összeállítani, ami még jobban megmutatja a várható összegeket a különböző kategóriákban. Itt kell azokat az igényeket leírni, amelyekre még szüksége van a vállalkozásnak külső befektetőktől, arra is érdemes kitérni, hogy mire használná fel ezt a pénzforrást.

- Mellékletek

Ez a rész tartalmazza azokat a dokumentumokat, amelyek alátámasztják a vállalkozó által leírt adatokat, tényeket és számításokat. (Internetes forrás 3.), (VECSENYI, J. 2009)

Felmerülő finanszírozási igények

Egy vállalkozás elindításához, bővítéséhez vagy éppen a folytatásához szüksége lehet a vállalkozónak plusz pénzmennyiséghez. Erre kétféle lehetőség létezik; belső, illetve külső forrásból szerezhető meg.

Belső finanszírozásról akkor beszélünk, ha saját, már meglévő forrásait használja fel a vállalkozó, hogy az igényeit kielégítse.

Külső finanszírozásról akkor van szó, ha a vállalkozásba pénzügyi forrás a vállalkozáson kívülről érkezik és a vállalkozó ezeket veszi igénybe, hogy fedezni tudja az esetleges kiadásokat. Ez történhet hitelfelvétellel vagy úgy, hogy a befektetők vagy tulajdonosok megemelik a vállalkozás alaptőkéjét. (VECSENYI, J. 2009)

1.4. Döntési feladatok

Ebben a részben a vállalkozónak végső döntéseket kell elvégezni, amelynek a végén megalapul a vállalkozása. Ezzel el is érkeztünk az indításokkal kapcsolatos feladatok végére.

2. ábra: A vállalkozói siker lépcsői

Forrás: <https://mersz.hu/vecsenyi-kisvallalkozasok-inditasa-es-mukodtetese/#lg=1&slide=0>

2. Az egyéni vállalkozások szerepe a gazdaságban

Ebben a részben táblázatok segítségével szeretném bemutatni az egyéni vállalkozások szerepét főként a magyar gazdaságon több összehasonlítási szempontból és egy kis külföldi kitekintéssel.

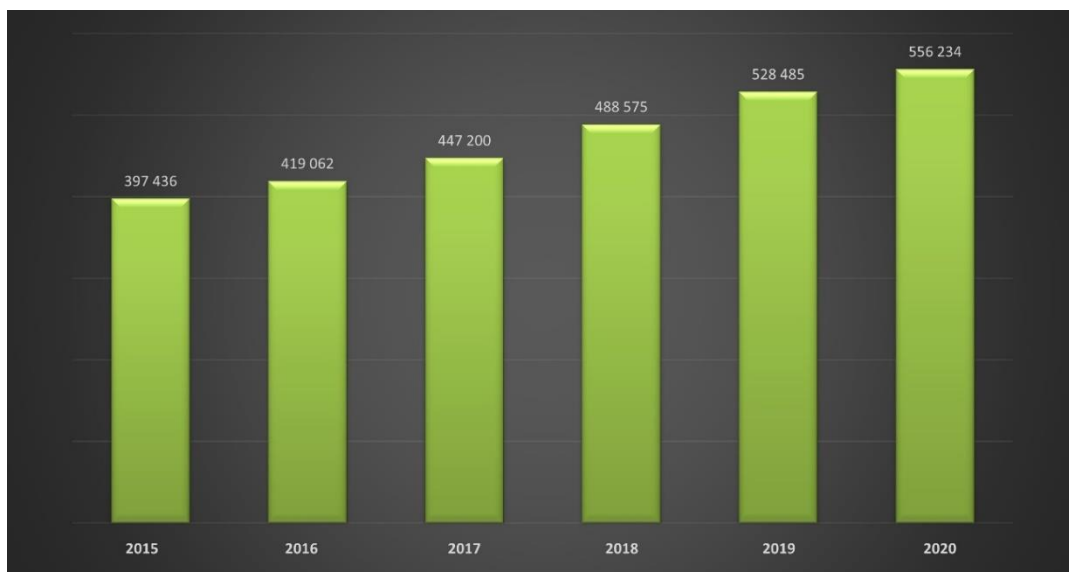
2.1. Az egyéni vállalkozások szerepének elemzése hazai viszonylatban

3. ábra: A regisztrált gazdasági szervezetek száma gazdasági forma szerint
2017 szeptember – 2020 szeptember (db)

Forrás: https://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_evkozi/e_qvd018a.html

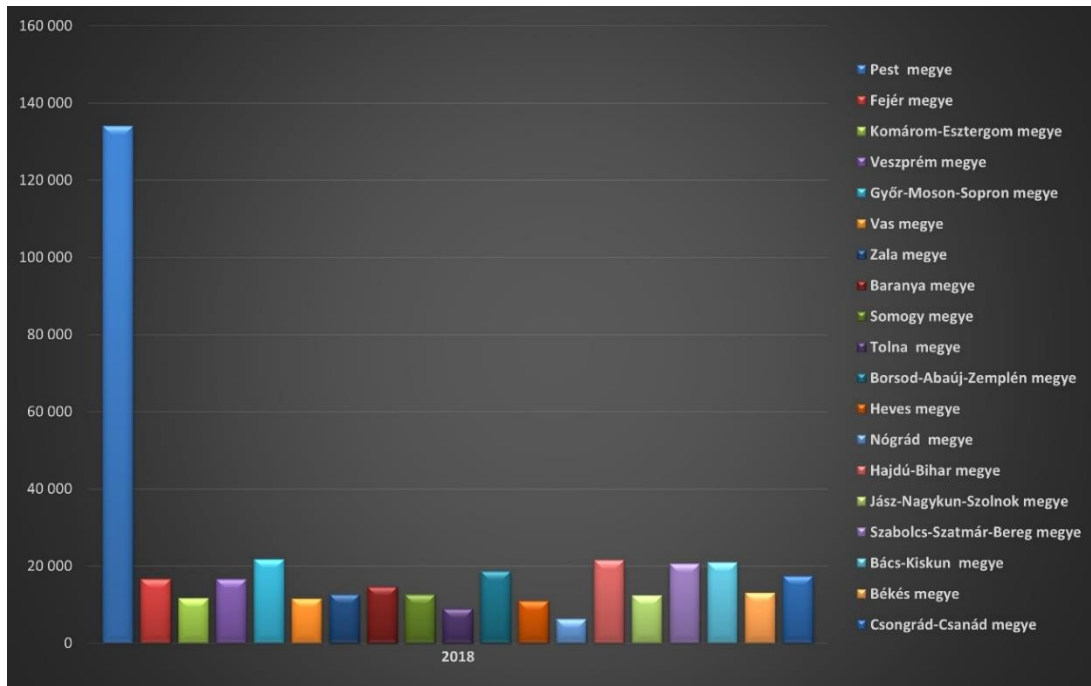
2017 szeptemberében a regisztrált vállalkozások száma 978428 melyből 54 százaléka társas, 46 százaléka egyéni vállalkozás volt ez az arány évről évre változott úgy, hogy a társas vállalkozások száma csökkent, míg az egyéni vállalkozások száma növekedett így 2020 szeptemberére az arány már 48 és 52 százalék lett. (3. ábra). 2017-ről 2020-ra a társas vállalkozások száma 20360 csökkent, amely közel 4 százalékos csökkentést jelent azonban az egyéni vállalkozások száma 2017-ről 2020-ra 109034 darabbal emelkedett ez 24,4 százalékos növekedést eredményezett. A legjelentősebb növekedés 2017-ről 2018-ra következett be, amely százalékban kifejezve kicsivel több, mint 9 százalék.

4. ábra: A regisztrált egyéni vállalkozások száma
2015 szeptember - 2020 szeptember (db)

Forrás: https://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_evkozi/e_qvd018a.html

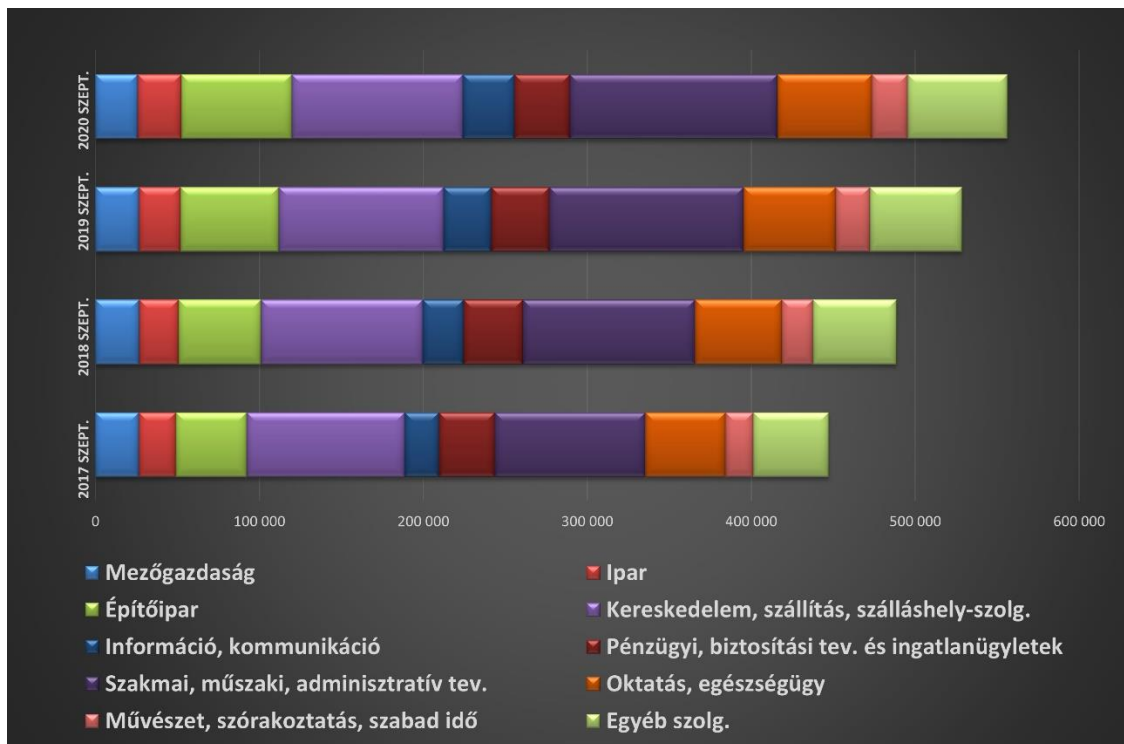
Az egyéni vállalkozások száma a vizsgált években folyamatos emelkedést mutat így látható, hogy nagy szerepet kap a gazdaságban (4. ábra). Az egyéni vállalkozások száma 2015-ről 2020-ra 158798-cal emelkedett, ami közel 40 százalékos növekedést jelent. A legjelentősebb növekedés 2017-ről 2018-ra tapasztalható, hiszen 1 év alatt 41375 egyéni vállalkozást hoztak létre, ami kicsit több mint 9 százalékos növekedést eredményezett ez a növekedési arány csökkenő tendenciát mutat, ami látható 2018-ról 2019-re és 2019-ről 2020-ra.

5. ábra: Az egyéni vállalkozások megyénként elosztása 2018 (db)

Forrás: https://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_qvd005b.html

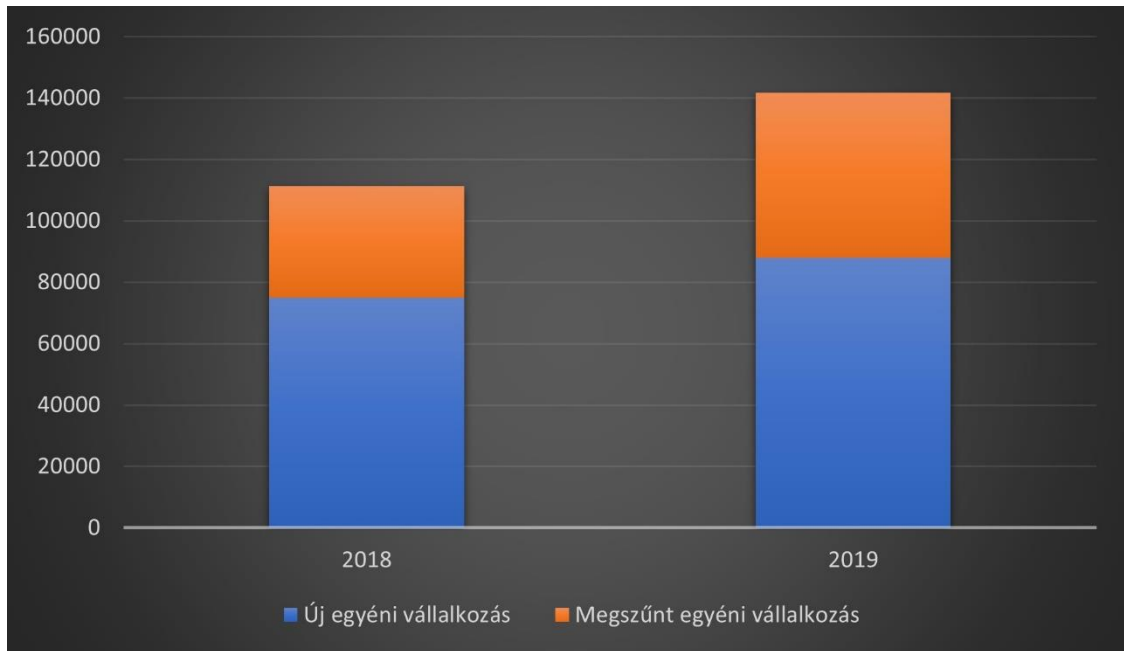
A következő ábra az egyéni vállalkozások megyénként eloszlást mutatja meg sajnos frissebb tábla nem állt rendelkezésre, de ezt az arányt is szemléltetni szerettem volna. A látható, amire számíthattunk is, hogy Pest megyében a legmagasabb az egyéni vállalkozások száma, aminek száma pedig 134087, ennek oka, hogy ebben a megyében található a fővárosunk is (5. ábra). A legkevesebb egyéni vállalkozó Nógrád megyében található szám szerint 6230 fő. 10000 fő alatti szám már csak Tolna megyében található itt ugyanis 8912 az egyéni vállalkozóknak a száma. A többi megyéről elmondható, hogy az egyéni vállalkozók száma 10000 és 22000 fő között mozog.

6. ábra: Az egyéni vállalkozások száma nemzetgazdasági ágak szerint
2017 szeptember - 2020 szeptember (db)

Forrás: http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_evkozi/e_qvd005a.html

Az egyéni vállalkozók tevékenységeiknek a megoszlása hasonlóképpen alakul a vizsgált években ez kapcsolódik az egyéni vállalkozók számának a növekedésével (6. ábra). A legnépszerűbb tevékenység az egyes években a kereskedelem, szállítás, szálláshely-szolgáltatás és a szakmai, műszaki, adminisztratív tevékenységek. A legkevesebb vállalkozást a művészet, szórakoztatás és szabad idő területén regisztrálták. A legnagyobb növekedés 2017-ről 2020-ra a szakmai, műszaki, adminisztratív tevékenységeknél tapasztalható, közel 40 százalékos növekedést eredményezve. A legmagasabb csökkenés a mezőgazdasági területen, melynek a mértéke közel 3 százalék. Ennek oka kapcsolatban lehet azzal, hogy a mezőgazdaságban területekre van szükség a munkavégzéshez és manapság már a nagyobb területek egy-egy céghez tartoznak, akik terjeszkednek tovább, így a kisebb termelők száma csökken.

7. ábra: Az új és a megszűnő egyéni vállalkozások száma 2018-2019 (db)

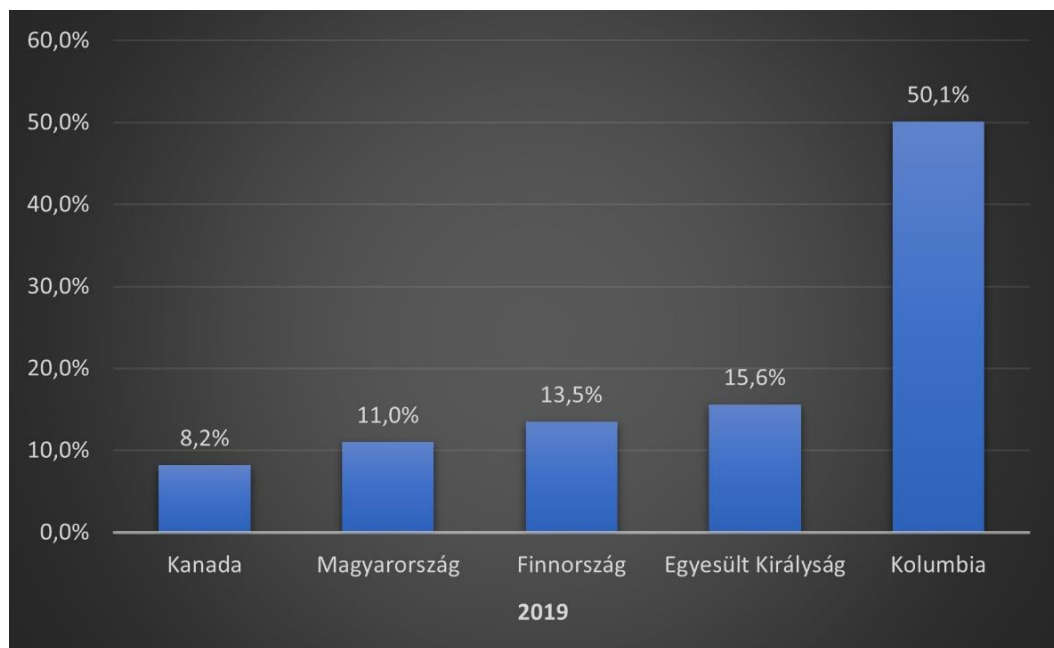
Forrás:

<https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/gazd/2019/index.html?fbclid=IwAR03bjaGBN82TQaKgj9iT216WiP9JDN9pupDZ7cCB64zRWaUp46mBS9At9o>

Elsőre azt láthatjuk, hogy hiába vannak megszűnő egyéni vállalkozások láthatóan majdnem kétszer annyi egyéni vállalkozó regisztrál újonnan. 2018-ról 2019-re az újonnan regisztrált egyéni vállalkozók száma 17 százalékkal a megszűnőké pedig 49 százalékkal növekedett majdnem a kétszeresére.

Ezen adatok elemzéséből arra következtetnek, hogy az egyéni vállalkozás népszerűsége töretlen és folyton növekvő vállalkozási forma. Pest megyében koncentrálódnak és szakmai, műszaki, adminisztratív területeken dolgoznak, és hiába szűnik meg időközben sok vállalkozás meg több új jön létre így növelve a létszámukat.

2.2. Az egyéni vállalkozások nemzetközi kitekintésben

8. ábra: A teljes foglalkoztatásból az egyéni vállalkozások aránya 2019 (%)

Forrás: <https://data.oecd.org/emp/self-employment-rate.htm>

Kiválasztottam 5 országot véletlenszerűen, hogy nemzetközi viszonylatokban is megtudjam mutatni, hogy milyen szerepe van az egyéni vállalkozásoknak a gazdaságokban. Azt láthatjuk, hogy Kolumbiában jelentős szerepet képvisel a teljes foglalkoztatottság 50 százalékát, míg Kanadában kevésbé csak 8,2 százalékot. Magyarország Kolumbiához hasonlítva már az előző magas adatok nem is tűnnek olyan magas értékeknek. Kolumbia a többi országhoz képest kevésbé fejlett és lényegesen szegényebb ország a többi négy országhoz viszonyítva, így ott az egyéni vállalkozóként való munkavégzés túlélési lehetőséget is jelenthet, míg a többi országban a fejlettség miatt több kreativitást és vállalkozói szellemet kíván az egyéni vállalkozási forma.

3. Az egyéni vállalkozásról

A következőkben szeretném mélyebben bemutatni az egyéni vállalkozásokkal kapcsolatos elméleti információkat, előnyöket, hátrányokat, létrehozásának a menetét és a megszüntetésének, szüneteltetésének a folyamatát, okait.

3.1. Az egyéni vállalkozás fogalma

Az egyéni vállalkozással kapcsolatos szabályokat Magyarországon a 2009. évi CXV. törvény tartalmazza.

A természetes személy üzletszerű, rendszeresen, nyereség- és vagyonszerzés céljából, saját gazdasági kockázatvállalás mellett folytatott gazdasági tevékenységet egyéni vállalkozóként végezhet Magyarország területén.

E törvény rendelkezéseit nem kell alkalmaznia:

- mezőgazdasági őstermelői,
- az állatorvosi,
- az ügyvédi,
- az ügyvivői,
- a közjegyzői,
- az önálló bírósági, végrehajtói tevékenységre. (2009. ÉVI TÖRVÉNY 2. §)

Minden olyan személy egyéni vállalkozó lehet, aki magyar állampolgár vagy az Európai Gazdasági Térségről megállapodásban szereplő államnak az állampolgára, nagykorú, Magyarországon állandó lakhellyel rendelkezik, cselekvőképes és nem büntetett előéletű.

Nem lehet egyéni vállalkozó, aki kiskorú, vagy aki cselekvésképtelensége miatt gondnokság alatt áll, továbbá, akit a jogszabályban előírt büncselekmények miatt vagy egy szándékos büncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték és amíg az elítéléséhez fűződőhátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül továbbá, aki egyéni cég tagja vagy gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja, illetve akinek már áll fent egyéni vállalkozói jogviszonya, ugyanis egy természetes személynek csak egy állhat fent egyidejűleg. (2009. ÉVI TÖRVÉNY 3. §)

3.2. Az egyéni vállalkozás előnyei és hátrányai

Az egyéni vállalkozásnak számos előnye és hátránya van, amiket számításba kell venni ebben a részben ezeket, szeretném kifejteni.

Előnyök:

Alapítása ingyenes, tehát nincs szükség törzstőkére és alapítói vagyoni, azonban vannak az alapítással kapcsolatos költségek, de ezekről majd később bővebben írok.

Elektronikusan létre lehet hozni ezáltal gyorsan akár az ügyfélkapunk keresztül pár perc alatt létrehozható és nincs szükség jogi személyre, aki közbenjár a létrehozásnál.

Kedvező adózási formák közül lehet választani ilyen például a KATA is, ezen belül is több fajta megoldást is választhat a kezdetekben így például amennyiben a főállása mellett kezdene vállalkozni, amely a kezdetekben nyújthat anyagi biztonságot, ez is lehetséges ekkor 25.000 forint költségre kell számítani havonta, de akár már a kezdetekben is főállásként indulhat, mint vállalkozó.

Saját maga főnöke lehet így rugalmasabb a munkaidő, kreativitásának és ötleteinek nem szab senki határokat így megtudja valósítani önmagát, illetve nem kell félni az elbocsátás kockázatától sem.

Költséget tud megspórolni azzal, ha otthon dolgozik (például nem használ üzemanyagot), emellett nincsenek öltözködésre és dekorálásra vonatkozó szabályok, előírások.

Örömforrása lehet a saját sikere, hiszen azt ő maga érte el. Megválaszthatja, kivel szeretne dolgozni és azt is mire van szüksége a munkavégzéshez. Várhatóan nagyobb jövedelemre teher szert mintha munkavállaló lenne.

Ingyenes a megszüntetése, de szüneteltetésre is van lehetőség, amely legfeljebb 2 évig tarthat el. A két lehetőségnek a bejelentése online gyorsan bejelenthető.

Hátrányok:

Nem lehet Bt. beltagja

Korlátlan felelősséggel felel az egyéni vállalkozó így, ha probléma lép fel és esetlegesen nem tudja kifizetni a közterheit, akkor magánvagyonával is felel ezekért.

Vannak tevékenységek melyekhez szakképesítés szükséges így bármilyen tevékenységi kört nem lehet kiválasztani csak akkor, ha a szükséges dokumentumok, amely alátámasztja a szakmai hozzáértést rendelkezésre állnak.

Az egyéni vállalkozó egyedül felel mindenért csak magára számíthat ebben a helyzetben nincs senki, aki megmondja, hogy mit kell csinálni és nincs egy csapat sem, aki támogatja

a munkáját, amíg ki nem építi magának a lehetőséget arra, hogy alkalmazottja legyen. Ő maga felel az adminisztrációért és minden egyéb munkáért is, ezért nagyobb odafigyelést és alap tudást igényel, mint ha csak munkavállaló lenne. Ehhez szükséges továbbképzéseket saját magának kell finanszíroznia beleértve a szükséges rendszerek megvásárlását is.

Amikor elindul a vállalkozás minden idejét felemészti majd az egyéni vállalkozónak hiszen, hogy sikeres vállalkozást tudjon üzemeltetni minden szabad idejére szükség van így az elején a magánélet rovására is mehet ez a kezdeti időszak. Mivel ez egy fő állású munka ezek után is elérhetőnek kell lenni minden nap minden percében ahhoz, hogy fel tudja venni a versenyt a meglévő versenytársakkal szemben.

Ha otthonról dolgozik, ki kell alakítania egy helyet, ahol minőségien tudja végezni a munkáját esetleg fogadni az ügyfeleket, tárolni a dokumentumokat.

Ha bevétele meghaladja a határt, akkor közteher fizetésére kötelezett, így fontos számításba venni ezeket és vezetni a bevételeket, hogy év végén ne érje meglepésképpen, hogy átlépte a bevételre vonatkozó határokat.

Nagyon fontos a pontosság, a határidők betartása, a folyamatos és jó kapcsolat fenntartása az ügyfelekkel.

A kockázata fennáll a bukásnak, az új vállalkozások nagy része az első évben megy tönkre így ez az első mérföldkő egy egyéni vállalkozó életében.

Ezek után is úgy vélem, hogy több előnye van az egyéni vállalkozásnak, mint hátránya.

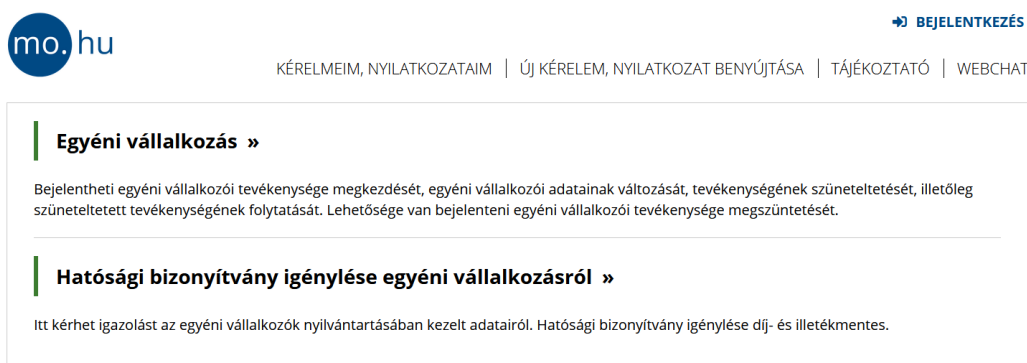
3.3. Az egyéni vállalkozás létrehozásának menete

Az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdését a Webes Ügysegéden keresztül elektronikusan vagy személyesen a NAV ügyfélszolgálatán lehet bejelenteni. Az elektronikus úton történő bejelentéshez szükség van vagy ügyfélkapus regisztrációra vagy telefonos azonosítási szolgáltatásra vonatkozó regisztrációra vagy eSzemélyi okmányra.

Ha nincs ügyfélkapus regisztrációja ezt bármely regisztrációs szervnél (NAV, kormányablak, okmányiroda, egyes postahivatalokban) személyesen igényelheti.

Adóköteles tevékenységet csak adószámmal rendelkező adózó folytathat ezért ennek megállapításának céljából a NAV-hoz be kell jelentkeznie. (2003. ÉVI XCII. TÖRVÉNY 16. §)

Elektronikus bejelentés a Webes Ügysegéden, de többek között az adatváltozás bejelentése, a tevékenység szüneteltetésének bejelentése, a tevékenység szünetelés utáni folytatásának bejelentése, a tevékenység megszüntetésének bejelentése is itt történik. (8. ábra)

9. ábra: A Webes Ügysegéd elektronikus felülete

Forrás:

<https://www.nyilvantarto.hu/ugyseged/EgyeniVallalkozasKerelemInditasa.xhtml>

A bejelentésnek vagy egyéb tevékenységgel kapcsolatos módosításoknak tartalmaznia kell a személyes adatokat és a nyilatkozatot, hogy kizáró indok nem áll fenn. Továbbá meg kell jelölni a fő, illetve mellék tevékenységek kódját másnéven önálló vállalkozók tevékenységi jegyzékét, röviden ÖVTJ kódokat, valamint a székhely, telephely, fióktelep címét.

A következő lépésekben kell megjelölni az adózási adatokat, KATA vagy alanyi adómentesség választható utóbbi a kezdő vállalkozóknak éri meg jobban, de ha külföldre is állít ki számlát akkor közösségi adószámot is igényelhet.

A bejelentő hibás kitöltéséről automatikus hiba visszajelzést kap, és addig nem engedí tovább, míg mindenhol helyes nem lesz a kitöltés. Ha helyesen töltötte ki az adatokat, akkor megkapja az egyéni vállalkozó az adószámát (ezt nem szabad összekeverni az adóazonosító jellel) és a statisztikai számjelét.

Ezt követően még további bejelentési kötelezettségei is vannak, amelyek a következők:

- a székhely szerinti illetékes kereskedelmi és iparkamaránál való bejelentés (9. ábra), melyet az adószáma megadása után egy űrlap segítségével tud megtenni,
- a megfelelő önkormányzathoz történő bejelentés helyi iparüzési adóról és esetlegesen kereskedelmi tevékenység jelentéséről.

Az is lehetséges, hogy a tevékenység jellege miatt még egyéb bejelentéseket is meg kell tennie.

Kamarai regisztrációs rendszer

Üdvözljük

Üdvözljük a területi kereskedelmi és iparkamarák online Kamarai Regisztrációs oldalán
Köszönjük, hogy regisztrációjával hozzájárul ahhoz, hogy a jövőben olyan kamarai nyilvántartás jöhessen létre, amely szándékaink szerint javítja az üzleti forgalom biztonságát, a vállalkozások és a kormányzat számára egyaránt használható információkkal tud szolgálni.
Regisztrációját követően az Önt regisztráló kamaránál térítésmentesen vehet igénybe tanácsadást pénzügyi, hitelhez jutási kérdésekben. Segítenek Önnek üzleti partnerkeresésben és tájékoztatást kaphat az aktuális pályázati lehetőségekről.

Internet explorer 11-es böngészőben jelenleg nem működik jól az oldal. Kérjük, a hiba javításáig használjanak másik böngészőt.

Regisztráció / Bejelentkezés

A regisztráció megkezdéséhez kérjük adja meg a cég adószámát!
Amennyiben már elkezdte a regisztrációt, az adószám megadásával folytathatja az adatok kitöltését, illetve módosíthatja az adatait.

Adószám Az adószámot a következő formátumban adja meg: 00000000-0-00

Tovább

10. ábra: A kamarai regisztrációs rendszer online felülete

Forrás: <https://www.kamreg.hu/mkkir/index.html>

Fontos megemlíteni a kamarai regisztrációnál, hogy 5 napon belül meg kell történni a regisztrációnak és a bankszámlaszámot is meg kell adni, amelyről a kamarai hozzájárulást fogja utalni, amely 5.000 forint évente.

Továbbá fontos kiemelni, hogy köteles bankszámlát használni minden olyan egyéni vállalkozó, aki bejelentkezett az áfa hatálya alá.

Ha mindenhol megkapja a visszaigazolásokat, akkor kell döntenie arról is, hogy papíralapú vagy online számlát állít majd ki. Ha papír alapú számlát állít ki a tevékenysége során, akkor ezeket a számlákat meghatározott időn belül fel kell töltenie a NAV hivatalos oldalára. Ha online számlát állít majd ki, akkor a NAV számlázó program vagy más számlázó programok közül kell választania, de ha nem a NAV-os számlázó programot választja, akkor azt be kell jelentenie és össze kell kapcsolnia a hivatalos szervvel. (Internetes forrás 4.)

3.4. A tevékenység szüneteltetése, megszüntetése

Az egyéni vállalkozás szüneteltetésének bejelentése a Webes Ügysegéden történik díj- és illetékmentesen. Ha szüneteltetni kíván, köteles azt az e célra rendszeresített elektronikus változás-bejelentési űrlap bejelenteni. Ha sikeresen hibátlanul kitöltötte a változás-bejelentési űrlapot a nyilvántartást vezető szerv haladéktalanul, automatikusan, azt az erre a célra kialakított rendszerben nyilvántartásba veszi a szüneteltetés kezdő napját. Ezt követően a vállalkozó nem végezhet egyéni vállalkozói tevékenységet és semmilyen kötelezettséget nem vállalhat, továbbá köteles teljesíteni tevékenységének folytatása során a szünetelésig keletkezett és azt követően esedékessé váló fizetési kötelezettségeit. A szüneteltetés kezdeti napja általában a bejelentést követő nap. A vállalkozó a tevékenységét legalább 1 hónapig és legfeljebb két évig szüneteltetheti. (Internetes forrás 5.)

A szüneteltetést követően a tevékenységet folytatni tudja, ezt szintén a Webes Ügysegéd oldalon tudja megtenni a változás-bejelentési űrlapon, de ennél az esetről még pluszban nyilatkoznia is kell, hogy az előírásoknak továbbra is megfelel ezt követően hibátlan kitöltés után a nyilvántartást vezető szerv haladéktalanul, automatikusan, azt az erre a célra kialakított rendszerben nyilvántartásba veszi a szüneteltetés záró napját. A tevékenység folytatásának a napja a bejelentést követő nap. (2009. ÉVI CXV. TÖRVÉNY 18. §)

A tevékenység megszűnése több okból kifolyólag is történhet. Elsősorban történhet saját elhatározásból, ha az egyéni vállalkozó ezt az erre kijelölt internetes platformon, a változás-bejelentő űrlapon megteszi vagy személyesen a NAV ügyfélszolgálatán, de úgy is történhet, ha a szüneteltetési állapotot nem változtatja meg és eltelik a két év, akkor a vállalkozás automatikusan megszűnik.

A tevékenység a törvény erejénél fogva megszűnik, ha:

- ha az egyéni vállalkozó egyéni céget vagy korlátolt felelősségű társaságot alapított, vagy egyéni cég tagjává vált, a cégbejegyző határozat jogerőre emelkedésének napját megelőző napon, vagy ha az egyéni vállalkozó átruházással megszerezte az egyéni cég vagyoni betétjét, az átruházás napján,
- az egyéni vállalkozó halála napján,
- az egyéni vállalkozó gondnokság alá helyezéséről a bírósági határozat jogerőssé válik,
- ha kizáró ok áll fenn,
- az adóhatóság törölte az egyéni vállalkozó adószámát és erről jogerős határozat keletkezik. (2009. ÉVI CXV. TÖRVÉNY 19. §)

A nyilvántartást vezető szerv az egyéni vállalkozót, akinek tevékenységre való jogosultsága megszűnt, az illetékes hatóság értesítése alapján a jogosultság megszűnésének napjával hivatalból törlik a nyilvántartásból, és az egyéni vállalkozót is tájékoztatja erről. A nyilvántartást vezető szerv a nyilvántartásból való törlésről és a törlés időpontjáról azonnal tájékoztatja a Központi Statisztikai Hivatalt és a hatóságot. (2009. ÉVI CXV. TÖRVÉNY 19. §)

3.5. Az egyéni vállalkozás könyvvezetése és nyilvántartása

Az egyéni vállalkozásokra nem terjed ki a 2000. évi C. törvény így rájuk nem vonatkozik a kettős könyvvezetési kötelezettség.

A Személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény által előírt egyszeres könyvvezetésre vonatkozó szabályokat szeretném kifejtetni a következőkben részletesen az egyéni vállalkozókra vonatkozóan.

Megköveteli a pénzforgalmi nyilvántartás vezetését, ennek főként az időbeli nyomon követés a feladata. Kiegészítve különböző analitikákkal, alap- és részletező nyilvántartásokkal ezeknek zárt rendszereknek kell lennie. A pénzeszközöket ki kell mutatnia és felhasználásukat, valamint más eszközökké alakulását nyomkövethető módon rögzítse. Mutatni a kell a vállalkozás rendelkezésére álló teljes pénzkészletét és azokkal kapcsolatos mozgásának időpontját, növekedését, csökkenését és ezeknek a jogcímét.

Tehát az egyéni vállalkozások az SZJA. törvény alapján alap- és részletező nyilvántartás vezetésére kötelezettek, ezeket a következőkben fogom részletezni.

3.5.1. Alapnyilvántartások

Az alapnyilvántartásokra vonatkozó szabályokat az SZJA törvény 5. számú melléklete tartalmazza.

Alapnyilvántartásoknak a következők minősülnek:

- naplófőkönyv,
- pénztárkönyv,
- bevételi és költségnyilvántartás,
- bevételi nyilvántartás,
- (őstermelői igazolvány részét képező értékesítési betétlap). (1995.ÉVI CXVII. TÖRVÉNY (5. SZ. MELL.))

Az alapnyilvántartásokra a következő szabályokat kell betartani:

- alapnyilvántartást az egyéni vállalkozó és az őstermelő vezet,
- az egyéni vállalkozónak külön-külön kell alapnyilvántartást vezetnie, ha a tevékenysége mellett más, önálló és nem önálló tevékenységet, vagy őstermelői tevékenységet folytat,
- az alapnyilvántartások típusait adóévenként lehet megváltoztatni,
- ha az adóévben az adott alapnyilvántartás vezetésére elszáll a jog és át kell térni másikra, akkor a korábbi nyilvántartást a változást megelőző nappal le kell zárni és ezt a lezárt adatot az új nyilvántartás nyitó adatának fel kell vinni,
- le kell zárni az alapnyilvántartásokat az adóelőleg és az adó megállapítására előírt időszakonként az adott adatsorok összegeinek összesítéseivel.

Amennyiben az egyéni vállalkozó jogosult az általános forgalmi adó levonására jogosult és ezzel a jogával él, ebben az esetben csak a naplófőkönyv és a pénztárfőkönyv között választhat.

Az az egyéni vállalkozó, aki nem jogosult valamilyen választási oknál kifolyólag az általános forgalmi adó levonására ő az alapnyilvántartások közül választhat, de ezek is szabályokhoz vannak kötve.

Bevételi nyilvántartást akkor választhat, ha nem a vállalkozói jövedelem szerint adózik, valamint nem jogosult az áfa levonására vagy nem él ezzel a jogával, valamint a helyi iparűzési adó alapját egyszerűsítve állapítja meg az állandó iparűzési tevékenysége során.

Bevételi és költségnyilvántartást akkor választhat, ha nem jogosult az áfa levonására vagy nem él ezzel a jogával, valamint a helyi iparüzési adó alapját egyszerűsítve állapítja meg az állandó iparüzési tevékenysége során.

Pénztárkönyv alapján történő nyilvántartást akkor választhat, ha más nyilvántartást nem választhat vagy másik nyilvántartás választási jogával nem él.

Naplófőkönyv alapján történő nyilvántartást választhat bármelyik másik nyilvántartás helyett, ez a legrészletesebb és legkomplexebb alapnyilvántartási fajta.

Ezeknek a nyilvántartásoknak meghatározott kötelező elemei is vannak, de ez nem azt jelenti, hogy plusz adatokkal nem lehet kiegészíteni ezeket.

A bevételi nyilvántartás

A bevételi nyilvántartásnak legalább a következő adatokat kell tartalmaznia:

- a sorszámot,
- a bevétel megszerzésének időpontját,
- a bizonylat sorszámát,
- a bevétel összegét,
- a bevételből levont adóelőleget,
- a jövedelemét.

Tehát nem tartalmaz áfára vonatkozó adatokat, költségeket továbbá olyan elemeket sem, amelyek segítségül szolgálnának az általános iparüzési adó meghatározásában.

Bevételi és költségnyilvántartás

Aki ezt választja annak kizárólag az adóköteles bevételeket és a költségként elszámolható kiadásokat kell rögzíteni.

A következő adatokat kell legalább tartalmaznia:

- a sorszámot,
- a gazdasági esemény időpontját,
- a bizonylat sorszámát,
- a gazdasági esemény rövid leírását,
- a bevétel összegét,
- a bevételből levont adóelőleget,
- a költség összegét (érdemes a költség kategóriáját is megjelölni),
- a jövedelemét.

Mindenképp fontos megemlíteni amennyiben az adóalany bármilyen okból kifolyólag kötelezett költség nyilvántartásra (például az az egyéni vállalkozó, aki a vállalkozói jövedelem szabályai szerint adózik), úgy ennél alacsonyabb szintű (bevételi nyilvántartás) alapnyilvántartást nem választhat.

Pénztárkönyv

Az egyéni vállalkozó a pénztárkönyvet köteles úgy vezetni, hogy minden vállalkozói tevékenységével kapcsolatos pénzbevételt vagy pénzkidadást eredményező gazdasági esemény nyomon követhető legyen egy zárt rendszerben. E szabály alapján bele értendő a pénzbevételbe és pénzkidadásba, ha az ellenértéke egészben vagy részben csere formulában valósul meg. A pénztárkönyv vezetését főként azoknak az egyéni vállalkozóknak ajánlott, akiknek főként készpénz forgalma van, hiszen ez a bankszámlán történő változásokat nem rögzíti, ha mégis történik banki pénzmozgás is úgy külön részletező nyilvántartást is kell vezetni.

Minimális tartalmi elemei a következők:

- a sorszámot,
- a gazdasági esemény időpontját,
- a bizonylat sorszámát,
- a gazdasági esemény rövid leírását,
- bevételek, ezen belül külön feltüntetve
 - az adóköteles bevételeket,
 - a fizetendő általános forgalmi adót,
 - a jövedelem kiszámításánál figyelembe nem vehető bevételeket,
- kiadások, ezen belül külön feltüntetve
 - a költségként elszámolható kiadásokat a következő bontásban
 - anyag- és árubeszerzéseket,
 - a közvetített szolgáltatások értékét,
 - az alkalmazottak béreit és közterheit,
 - vállalkozói kivéteket (csak a vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazó egyéni vállalkozó esetében),
 - egyéb költségként elszámolható kiadásokat,

- a költségként el nem számolható kiadásokat a következő bontásban
 - beruházási költségeket,
 - a levonható általános forgalmi adót,
 - egyéb, költségként el nem számolható kiadásokat.

A pénztárkönyv 50 oldalas így lehetőség van a javításra áthúzással, ha elírás történik.

A bevételeket és kiadásokat negyedévente kell összesíteni, továbbá év végén le kell zárni, és meg kell állapítani a bevételek és kiadások éves összegét. Ennek ellenére célszerű inkább havi szinten összesíteni és ellenőrizni nehogy akár egy teljes évet újra kelljen ellenőrizni.

Naplófőkönyv

Mivel ahogy a korábbiakban is említettem ez a legrészletesebb alapnyilvántartás így érdemes átgondolni ennek választását olyan szemszögből, hogy mekkora a vállalkozás információ igénye, hiszen ezt az alapnyilvántartási formát bármelyik vállalkozó választhatja.

Az egyéni vállalkozó a naplófőkönyvet köteles úgy vezetni, hogy minden vállalkozói tevékenységével kapcsolatos pénzbevételt vagy pénzkidrást eredményező gazdasági esemény nyomon követhető legyen egy zárt rendszerben. E szabály alapján bele értendő a pénzbevételbe és pénzkidrástba, ha az ellenértéke egészben vagy részben csere formulában valósul meg. De ilyenek minősülnek az árfolyam nyereségek és veszteségek feltüntetése is.

Ez az alapnyilvántartás az egyetlen, amely mutatja a pénztári és banki pénzmozgásokat is, így nem kell külön vezetni ezeket.

A naplófőkönyv tartalmát a számviteli törvénynek megfelelően kell megállapítani.

A naplófőkönyvet az egyéni vállalkozók tükrében a következőképpen célszerű kialakítani:

- sorszám,
- gazdasági esemény időpontja,
- bizonylat sorszáma,
- gazdasági esemény rövid leírása és megnevezése,
- bankszámla
 - bevétel,
 - kiadás,
 - egyenleg,
- pénztár
 - bevétel,
 - kiadás,
 - egyenleg,
- bevételek, ezen belül külön feltüntetve:
 - értékesítés árbevétele és bevételek,
 - egyéb bevétel,
 - fizetendő áfa,
- kiadások, ezen belül külön feltüntetve:
 - termelési kezelési költségeket és egyéb ráfordításokat:
 - anyag- és árubeszerzés,
 - munkabérek,
 - munkabérek közterhe,
 - egyéb kiadások,
 - levonható áfa,
- követelések, ezen belül külön feltüntetve:
 - átvezetés
 - növekedés,
 - csökkenés,
 - alapitokkal szemben
 - növekedés,
 - csökkenés,

- növekedés,
- csökkenés,
- kötelezettségek
 - növekedés,
 - csökkenés,
- pénzügyi eredmény elszámolása
 - csökkenés,
 - növekedés,
- jegyzett tőke és tőketartalék (vagyon hozzájárulás is lehet egyéni vállalkozóknál)
 - csökkenés,
 - növekedés.

Akik naplófőkönyvet vezetnek, náluk év végén kell elszámolni az úgynevezett pénzügyi eredményt, ez nem más, mint a végleges bevételek és a végleges kiadások különbözete.

A naplófőkönyvben lévő oszlopok összefüggéseit nagyon fontos ismerni, hiszen év végén a záraskor egyes adatszolgáltatási kötelezettségek teljesítése miatt el kell végezni bizonyos egyeztetéseket. A biztonság kedvéért ezeket az egyeztetéseket havonta is el lehet végezni.

(1995.ÉVI CXVII. TÖRVÉNY (5. SZ. MELL.), (KIS-VÉN, V. 2017)

3.5.2. Részletező nyilvántartások

Az alapnyilvántartásokra vonatkozó szabályokat az SZJA törvény 5. számú melléklete tartalmazza.

A részletező nyilvántartások közül csak azokat köteles vezetni, amelyek az adóköteles jövedelmének megállapításához szükségesek

Amennyiben a választott alapnyilvántartásban egy-egy gazdasági eseményt nem tudunk kimutatni akkor kötelező azokat az adott gazdasági eseményeket részletező nyilvántartásban részletezni.

Öt részletező nyilvántartást fejtek ki bővebben a következőkben.

A vevőkkel szembeni követelések nyilvántartása

Minden a vevő által elismert követelésről nyilvántartást kell vezetni időrendi sorrendben. Ha változás következik be a kiszámlázott összegben azt a változást a nyilvántartásban kell rögzíteni. A számlák kiegyenlítésével kapcsolatos információkat is rögzíteni kell és a befolyt összeget az alapnyilvántartásban is szerepeltetni kell.

Minimum a következő adatokat kell tartalmaznia:

- a számla szám és kelte,
- a vevő neve,
- a számla végösszege és ebből a felszámított áfa,
- a kiegyenlítés módja, kelte és összege.

A szállítókkal szembeni tartozások nyilvántartása

Minden kötelezettséget és beérkező számlát szerepeltetni kell a számla szerinti összegben, amennyiben változás következik be az összegben ezt is szerepeltetni kell. A beérkezett számlákat időrendben a beérkezést követő napon rögzíteni kell, az időrendűség tartása végett. Az alapnyilvántartásban ezt a kiadási összeget is szerepeltetni kell.

Minimum a következő adatokat kell tartalmaznia:

- a számla szám és kelte,
- a szállító neve,
- a számla végösszege és ebből a felszámított áfa,
- a kiegyenlítés módja, kelte és összege.

Tárgyi eszközök, nem anyagi javak nyilvántartása

A vállalkozás tevékenységéhez használt saját tulajdonú tárgyi eszközökről, nem anyagi javakról egyedi nyilvántartást kell vezetni és ebben szerepeltetni kell még azokat a nem anyagi javakat, tárgyi eszközöket is, amikkel felmerült költségek érvényesíthetőek, továbbá vezetni kell az értékcsökkenéseket azt igazoló bizonylatok alapján.

Minimum a következő adatokat kell tartalmaznia:

- a tárgyi eszközök és a nem anyagi javak megnevezését,
- gépek, berendezések esetén a gyártó vállalat nevét, gyártás évét és a gyártási számot,
- a használatbavétel időpontját,
- az elidegenítés vagy a kiselejtezés, a megsemmisítés időpontját,
- az értékcsökkenési leírás kulcsát,
- az értékcsökkenés kiszámításának alapját,
- az értékcsökkenés kiszámításának módosult alapját,
- az előző évek értékcsökkenésének halmozott összegét,
- az adóévben költségként érvényesíthető értékcsökkenés összegét,
- az értékcsökkenés összegének figyelembevételével számított nettó értéket,
- a kisvállalkozói kedvezmény igénybevételének adóévét és összegét.

Munkabérek, személyes jellegű kifizetések és a vállalkozói kivét nyilvántartása

Egyedi nyilvántartást kell vezetni az alkalmazott, a segítő családtagok, más magánszemély számára kifizetett összegekről, tartozásokról és követelésekről.

Az egyéni vállalkozóknak a vállalkozói kivétekről is kell nyilvántartást vezetni.

Levonások nélkül és az érintett magánszemélyek azonosító adataival feltüntetve a következőket kell szerepeltetni:

- a különféle jogcímenek elszámolt személyi jövedelemadó köteles összegeket,
- a levont személyi jövedelemadó előleget, a nyugdíjjárulékot, munkavállalói járulékot,
- az egyéb levonásokat,
- a kifizetett összeget és
- a kifizetés keltét, továbbá
- minden olyan adatot, amely a személyi jövedelemadó tényleges, év végi megállapításához szükséges.

Gépjármű-használati nyilvántartás

A vállalkozói tevékenységhez használt gépjármű költségelszámolásához útnyilvántartást kell vezetni ezt az elvárást a menetlevél vezetésével is ki lehet elégíteni feltéve, ha az

tartalmazza a minimálisan felsorolt elemeket. Tartalmaznia kell továbbá a gépjárműre vonatkozó adatokat (típus, rendszám, fogyasztási norma, kilométeróra állás).

Minimum a következő adatokat kell tartalmaznia:

- az utazás időpontját,
- az utazás célját (honnan-hova),
- a felkeresett üzleti partner (ek) megnevezése,
- a kilométerek számát.

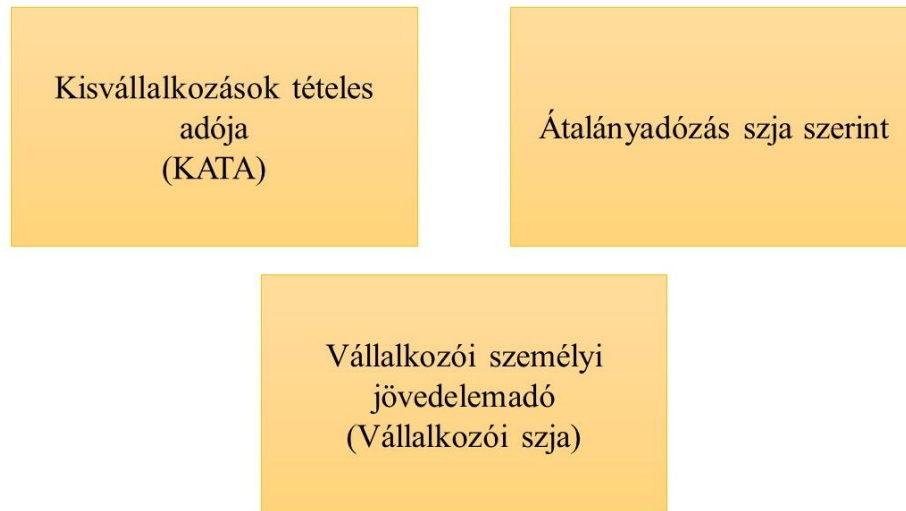
Továbbiakban még részletező nyilvántartások közé tartoznak a következők:

- A beruházási és felújítási költségek nyilvántartása
- Értékpapírok, értékpapírra vonatkozó jogok nyilvántartása
- Hitelbe vagy bizományba történő értékesítésre átadott, átvett áruk nyilvántartása
- Egyéb követelések, kötelezettségek nyilvántartása
- Selejtezési nyilvántartás
- Leltár
- Alvállalkozói nyilvántartás
- Szigorú számadású nyilvántartása

1995.ÉVI CXVII. TÖRVÉNY (5. SZ. MELL.), (KIS-VÉN, V., 2017)

4. Adózási lehetőségek

Az egyéni vállalkozók számára 2 jogszabály tartalmazza a 3 választható adózási formát és ezt a 3 lehetőséget mutatom be. (10. ábra)

11. ábra: Választási lehetőségek

Forrás: Saját szerkesztés

Segítségképpen, hogy ismertessem az egyes adózási módok háttérét az 1995. évi CXVII. törvényt és a 2012. évi CXLVII. törvényt vettem főként igénybe.

A fejezet végén ezek mellett még kitérek két fontos adónemre is melyek érinthetik az egyéni vállalkozó tevékenységét és összefüggésben vannak a választott adózási formával.

4.1. Kisvállalkozások tételes adója (KATA)

4.1.1. Az adónem választására jogosultak

Kisvállalkozások tételes adóját választhatja az egyéni vállalkozó, az egyéni cég, a kizárólag magánszemély taggal rendelkező betétéit társaság és közkereseti társaság és az ügyvédi iroda.

Nem választhatja ezt az adózási formát, akinek az adószámát a NAV a bejelentés évében vagy az azt megelőző 12 hónapban törölte, továbbá aki az adóalanyiság választás évében az ÖTVJ, illetve a TEÁOR 2008 szerint 68.20 Saját tulajdonú, bérelt ingatlan bérbeadása, üzemeltetése besorolású tevékenységből bevételt szerzett, illetve aki a bejelentéskor végelszámolási, felszámolási, kényszertörlési eljárás alatt áll. (2012. ÉVI CXLVII. TÖRVÉNY II. FEJEZETE)

4.1.2. Az adóalanyiság kezdete és megszűnése

A már működő vállalkozások év közben is választhatják a KATÁT, ha megfelelnek a feltételeknek. Az adóalanyiság kezdete a bejelentést követő hónap első napjával jön létre. Nem akadályozza ennek az adózási formának a választása, ha a vállalkozás az adóévben az SZJA tv. Szerinti átalányadózást választotta.

A kezdő vállalkozásoknál a NAV-hoz való bejelentést követően a vállalkozás nyilvántartásba vételének napjával egyidejűleg jön létre. Kezdő vállalkozásnak minősül az átalakulással, egyesüléssel, szétválással létrejövő, a KATÁT választó gazdasági társaság is, ha a kritériumoknak megfelel.

A KATA szerinti adóalanyiság megszűnik, ha az adóalany bejelenti, hogy adókötelezettségeit a jövőben nem e szerinti az adózási forma szerint teljesíti, ha az egyéni vállalkozó jogállása megszűnik, ha jogutód nélkül megszűnik. Továbbá a megszűnés bekövetkezik, ha az adóalany tartozása a naptári év utolsó napján 100.000 forintot meghaladja, ha az adóalany bevételt szerez ingatlan bérbeadási tevékenységből, és ha bármilyen okból kifolyólag már nem jogosult az adózási forma választására. Az adóalanyiság megszűnésének évére és az azt követő 12 hónapra az adóalanyiság ismételtelen nem választható.

4.1.3. Az adó alapja és mértéke

Fontos különbséget tenni a főállású és a nem főállású kisadózó között, hiszen a megfizetendő tételes adó nagysága ettől függ.

Főállásúnak minősül a kisadózó, akinél nem áll fent az alábbi feltételek valamelyike:

- legalább heti 36 órás munkaviszonyban áll, ha egyidejűleg több munkaviszonya van, akkor ezeket össze kell adni,
- kiegészítő tevékenységet folytatónak minősül,
- külföldön vagy más államban biztosított személynek minősül,
- rokkantsági nyugdíjra jogosult és rokkantsági ellátásban részesül vagy a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 50 százalékos vagy kisebb mértékű,
- a kisadózó vállalkozáson kívül nem folytat más kiegészítő tevékenységet beleértve a más kisadózó vállalkozásban való főállású kisadózói jogállását is,
- nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban áll,
- nappali rendszerű oktatás keretein belül folytat tanulmányokat.

A főállású kisadózónak 50.000 forint tételes adót kell fizetnie és a főállásúnak nem minősülő kisadózónak pedig 25.000 forintot kell fizetnie. Ha a kisadózó úgy nyilatkozik, hogy a főállású kisadózás után magasabb összegű tételes adót fizetne, akkor ennek alapján a fizetendő adó összege minden megkezdett naptári hónapra 75.000 forintra növekedik. A tételes adó megfizetését a kisadózónak minden hónap 12. napjáig meg kell tennie.

A kisadózónak folyamatosan figyelnie kell a bevételeit, hiszen év végén, ha túllépi a 12 millió forintos éves bevételi korlátot, akkor 40 százalékos adó megfizetésére kötelezett. Ezt két módon teheti meg. Ha kötelezett a naptári év minden hónapjára adót fizetni, akkor a vállalkozás egész évi bevételének a 12 millió forintot meghaladó része után 40 százalékos adót kell egyben megfizetnie. Ha nem kötelezett a naptári év minden hónapjára adót fizetni, akkor a 40 százalékos mértékű adót a bevétele azon része után kell megfizetnie, amely meghaladja az adófizetési kötelezettséggel érintett hónapok és a havi 1 millió forint szorzatát.

A 40 százalékos adót az adóévet követő év február 25-ig kell bevallani és befizetni, azonban, ha az adóalanyiság év közben megszűnik, akkor a megszűnést követő 30 napon belül válik kötelezettséggé.

Továbbá 2021. január 1-től várható még további 40 százalékos fizetési kötelezettség, ha kapcsolt vállalkozások között történik juttatás, akkor az összeg 40 százalékát be kell fizetni adóként az ezt követő hónap 12. napjáig. Továbbá akkor is, ha 3 millió forintot meghaladó számlázás történik ugyan azon kifizetői részről az adott tárgyévben így a 3 millió forinton túl eső rész 40 százalék át köteles megfizetnie a kisadózónak, akkor, ha külföldi kifizetőtől származik a bevétel.

Illetve 2021. január 1-től megszűnik az úgynevezett „kettős KATÁZÁS” lehetőség, tehát ugyanaz a személy csak egy vállalkozásban lehet kisadózó. (Internetes forrás 7.)

Nem kell megfizetnie azokra a hónapokra a tételes adót annak a kisadózónak, akinél a teljes hónapban fennállt a következő esetek közül valamelyik:

- táppénzben, baleseti táppénzben, csecsemőgondozási díjban, örökbefogadói díjban, gyermekgondozási díjban, gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermeknevelési támogatásban, gyermekek otthongondozási díjban, ápolási díjban részesült,
- katonai szolgálatot teljesítő önkéntes katona,
- fogvatartott, vagy
- egyéni vállalkozói tevékenységét szüneteltette,
- kiegészítő tevékenységet folytatóként keresőképtelen.

Köteles a tárgyhónapot követő hónap 12. napjáig bejelenteni a NAV-hoz, ha a tárgyhónapra vonatkozóan nem kell tételes adót fizetnie. Ha szünetelteti a tevékenységét, akkor azt egyszer kell bejelentenie.

A kisadózó a tételes adó megfizetésével mentesül a vállalkozói személyi jövedelemadó és a vállalkozói osztalékalap utáni adó vagy átalányadó, továbbá a társasági adó megállapítása, bevallása és megfizetése alól. Mentesül még a személyi jövedelemadó, járulékok, egészségügyi hozzájárulás, a szociális hozzájárulási adó és egészségügyi hozzájárulás és még a szakképzési hozzájárulás megállapítása, bevallása és megfizetése alól is.

A főállású kisadózó a tevékenység végzése alatt biztosítottnak minősül, valamennyi társadalombiztosítási és álláskeresési ellátásra jogosultságot szerezhethet. Az ellátások számításának alapja 98.100 forintról 2020. július 1-jétől 102.000 forintra növekedett, de ha magasabb összegű tételes adót fizet, mint ami az alap 50.000 forint akkor ez az összeg 164.000 forint helyett 2020 július 1-jétől már 170.000 forint.

A nem főállású kisadózó nem minősül biztosítottnak, illetve társadalombiztosítási ellátásra és álláskeresési ellátás szerzésére nem jogosult.

A kisadózó jövedelme a kisadózó vállalkozás utolsó éves nyilatkozatában feltüntetett bevétel 60 százaléka, több tag esetén annak fejenként egyenlő része, de legalább a tételes adófizetési kötelezettséggel érintett hónapok és a minimálbér szorzata.

Bevételnek minősül minden olyan bevétel, amelyet a vállalkozói tevékenysége alatt szerzett továbbá minden támogatás és a külföldön is adóköteles bevétel.

Nem minősül bevételnek:

- az áthárított áfa,
- az a vagyoni érték, amelyet vissza kell majd szolgáltatnia tehát a kölcsön, az adózó által átadott kölcsön visszafizetése és annak a kamata, költségekre vagy fejlesztési célra kapott támogatás, kártérítés, kárpótlás,
- az a vagyoni érték, amelynek a megszerzés napjára megállapított piaci árát az adóalanynak kell megfizetnie,
- a kisadózó egyéni vállalkozó esetében a nem kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszközök, nem anyagi javak eladásakor kapott ellenérték.

4.1.4. Helyi iparűzési adó

Iparűzési adófizetési kötelezettség is terheli a kisadózó egyéni vállalkozót, amelyet a helyi önkormányzatnak kell megfizetni. Ezt háromféle módon teheti meg, de érdemes utána járni, hogy ahol bejelentkezünk, mint egyéni vállalkozó ott milyen szabályok vannak érvényben, hiszen van olyan település, ahol például nem kell helyi iparűzési adót fizetni.

Az első módszer, ami talán a legegyszerűbb is az a tételes iparűzési adó módszer. Ebben az esetben az adóalap évi 2,5 millió forint és ezt kell összeszorozni az iparűzési adó mértékével, ami 1 százalék, illetve 2 százalék. Az összeg így 25.000 forint és 50.000 forint lehet, amelyeket két részletben köteles megfizetni az adózó. Van olyan eset is, ha például nem teljes évben működött a vállalkozás különböző okokból, kifolyólag akkor a működési napokra arányosítva kell az összeget meghatározni. Az első részletet március 15-éig a másodikat pedig szeptember 15-éig kell megfizetni.

A második módszer az úgynevezett egyszerűsített adóalap módszer. Ezt a módszert az éves 8 millió forintos nettó árbevétel alatt lehet választani. Majd a nettó árbevétel 80 százaléka után kell az adót megfizetni.

A harmadik lehetőség talán a legbonyolultabb ez az általános módszer. Ebben az esetben az ár bevételből le lehet vonni az anyagköltséget, az eladott áruk beszerzési értékét, a közvetített szolgáltatások értékét és az alvállalkozói teljesítések értékét. Amennyiben ezekkel csökkentettük a nettó árbevételt úgy megkapjuk az adó alapját és ezt követően kell megszorozni a HIPA mértékével, így megkapjuk az adófizetési kötelezettséget. Ez a

mód annak előnyös, aki árut vagy szolgáltatást értékesít és a költségeit igazolni tudja számlákkal. (Internetes forrás 6.), (1990. ÉVI C. TÖRVÉNY A HELYI ADÓKRÓL)

Javasolt a döntés előtt egy előkalkulációt végezni esetleg könyvelő segítségével, hogy a legjobb módszert tudja választani az adózó.

4.1.5. Bevallási és adminisztrációs kötelezettségek

A kisadózó köteles az Áfa tv. szabályai szerint nyugtát vagy számlát kiállítani és azon feltüntetni, hogy „Kisadózó”. Bevételi nyilvántartást vezet és ebben, időrendben, folyamatosan és ellenőrizhető módon tart nyilván és rögzíti azokat az adatokat, amelyek adókötelezettség teljesítéshez és az ellenőrzéshez szükségesek. A bevételi nyilvántartásnak legalább a sorszámot, a bizonylat sorszámát, a bevétel összegét és időpontját tartalmaznia kell.

A kisadózónak a tárgyévet követő év február 25-ig adatot kell szolgáltatnia az adóhatóság részére a bevételéről, amelyet papíron van elektronikus nyomtatvány segítségével tehet meg. A nyomtatvány elnevezése a 2020-as évről történő bevallás esetén 20KATA. Ha évközben megszűnik a vállalkozás, akkor a bevallási kötelezettségét 30 napon belül kell megtennie. Ezen a nyomtatványon tudja bevallani a 40 százalékos adófizetési kötelezettségét is további itt kell nyilatkoznia minden hasonlóról is. Akitől összesen 1 millió forint bevétel származik, szintén adatszolgáltatásra kötelezett a kisadózó vállalkozás nevééről, címéről, adószámáról és a naptári évben juttatott bevétel összegéről a tárgyévet követő év március 31-ig ezt más nyomtatványon tudja megtenni. (2012. ÉVI CXLVII. TÖRVÉNY II. FEJEZETE), (2012.ÉVI CXLVII. TÖRVÉNY 12.-13. §)

Fontos, hogy az új szabályozás miszerint minden számla adatát fel kell vinni, ha nem magánszemélynek állít ki számlát a vállalkozás ez a KATA adózókra is vonatkozik ezért a NAV oldalára köteles feltölteni a számláit határidőn belül vagy a számlázó programot össze kell kötnie a NAV oldalával. 2021 január 1-étől viszont minden kiállított számláról adatot kell szolgáltatnia.

Ennél az adózási formánál fontos odafigyelnünk arra, hogy ne minősüljön, rejtett munkaviszonynak a megbízás erre van egy lista, amelyben 7 pont található, ha ebből kettő igaz az adózóra, akkor biztosítja, hogy nem igaz rá az, hogy rejtett munkaviszonyban van.

Tehát összeségében, amely költségekkel kell számolni az tételes adó összege, esetleges könyvelési díj, helyi iparüzési adó összege, kamarai tagdíj, székhelyszolgáltatás díja, ha

szükséges és a számlázóprogram. KATÁS adózóként saját magának kell gondoskodnia a nyugdíjáról tehát erre érdemes odafigyelni és félre tenni.

4.2. Vállalkozói személyi jövedelemadó

A személyi jövedelemadó hatálya alá tartozó egyéni vállalkozó egyik választási lehetősége a vállalkozói személyi jövedelemadózás. Ezt az adózási formát választó egyéni vállalkozó a bevételeivel szemben tételesen számolja el a költségeit a jövedelmének meghatározásához.

4.2.1. Az adónem választására jogosultak

A személyi jövedelemadó törvény szerint egyéni vállalkozónak minősül:

- az egyéni vállalkozások nyilvántartásába tartozó magánszemély (kivétel, aki ingatlan bérbeadással vagy szálláshely-szolgáltatással foglalkozik),
- a közjegyző (kivétel, aki tevékenységét közjegyzői iroda tagjaként folytatja),
- az önálló bírósági végrehajtó (kivétel, aki tevékenységét végrehajtói iroda tagjaként folytatja),
- az egyéni szabadalmi ügyvivő,
- az ügyvéd (kivétel, aki tevékenységét ügyvédi iroda tagjaként vagy alkalmazott ügyvédként folytatja),
- az állatorvos. (1995. ÉVI CXVII. TÖRVÉNY 3. § (17))

4.2.2. Az adóalanyiság kezdete és megszűnése

A nyilvántartást a NAV vezeti és az egyéni vállalkozásokkal kapcsolatos bejelentéseket, módosításokat a Webes ügysegéd internetes platformon lehet megtenni.

Az egyéni vállalkozói jogállás megszűnését (kivétel az egyéni cég alapítása miatti megszűnést) követően a megszűnés adóévről szóló adóbevallás benyújtásáig a befolyt ellenérték bevételeknek, az igazoltan felmerült kiadás elszámolható költségnek minősül, amelyet a megszűnés adóévről szóló adóbevallásában figyelembe vehet. (1995. évi CXVII. törvény 49/B.§ (2))

4.2.3. Az adó alapja és mértéke

Ennek meghatározása lényegesen nehezebb, a következőkben ezeket az elemeket szeretném ismertetni, amelyhez egy ábrát (12. ábra) is szemléltetek.

(+) Bevételek
(+) Bevételeket növelő tételek
(-) Bevételeket csökkentő tételek
(-) Költségek
(=) Jövedelem
(-) Veszteség elhatárolása
(=) Vállalkozói adóalap
(lehet Jövedelem nyereség min.)
(-) Vállalkozói személyi jövedelemadó
(adóalap*adó)
(=) Adózás utáni vállalkozói jövedelem
(+) Növelő tételek
(-) Csökkentő tételek
(=) Vállalkozói osztalékalap
(*) adó mértéke

12. ábra: A vállalkozói SZJA szerinti adó és jövedelem meghatározásának levezetése

Forrás: 1995. évi CXVII. törvény

Bevételnek számít minden olyan bevételt, amely a tevékenység során a tevékenység végzésével kapcsolatban merült fel. Ezekkel kapcsolatban felléphetnek csökkentő és növelő tételek ezekből kiválasztottam hárm-at-hárm-at.

Növelő tételek:

- az adóalapot nem érintő bevételként nyilvántartott készletérték, átalányadózást vagy a KATA szerinti adózást választott korábban, és visszatér a vállalkozói jövedelem szerinti adózásra,
- az az összeg, amelyet a foglalkoztatottak átlagos állományi létszámának csökkenése miatt vett figyelembe,
- KATA szerinti adózásra való áttérés esetén az egyéni vállalkozót megillető azon ellenérték, amelyről a kiállított bizonylat szerint a teljesítési időpont megelőzi a KATA szerinti adóalanyiság kezdő napját. (1995. ÉVI CXVII. TÖRVÉNY 49/B.§ (4)-(5)), (2012. ÉVI CXLVII. TÖRVÉNY 25. § (1))

Csökkentő tételek:

- a munkaképességű alkalmazott (legalább 50 százalék) foglalkoztatásakor fejenként havonta a foglalkoztatottnak kifizetett munkabér, de maximum a hónap első napján érvényes minimálbér összege,
- az érvényes minimálbár 24 százaléka minden megkezdett hónapban, szakképzési munkaszerződés megléte esetén és duális képzőhelyen folytatott szakirányú oktatás esetén,
- szakmai vizsga megszerzését követően a tanuló, illetve a képzésben részt vevő folyamatos tovább alkalmazása, valamint a korábban munkanélküli személy, a felvett szabadságvesztésből szabaduló személy (6 hónapon belül), illetve a pártfogó felügyelet hatálya alatt álló személy alkalmazottként történő foglalkoztatási ideje alatt, de legfeljebb 12 hónapon át befizetett szociális hozzájárulási adó összege. (1995. ÉVI CXVII. TÖRVÉNY 49/B. § (6))

Az így megkapott korrigált bevétel összegéből levonhatjuk az elismert költségeket melyek ténylegesen csak a tevékenység végzése érdekében merült fel és az SZJA tv. Is elismeri ezeket a költségeket. Más szabály vonatkozik az értékcsökkenési leírás alá vont tárgyi eszközökre és nem anyagi javakra. Így megkapjuk a vállalkozó jövedelmét, ebből kerül levonásra a veszteség elhatárolása. Ez egy lehetőség az egyéni vállalkozó számára, hogy a bevételt meghaladó költségeket a következő 5 évben a jövedelmével szemben elszámolja. Az elhatárolt veszteség a kiszámított adóalap legfeljebb 50 százaléka lehet. (1995. ÉVI CXVII. TÖRVÉNY 49/B. § (7))

Ezek után megkapjuk a vállalkozói adóalapot. A személyi jövedelemadó kifizetése előtt azonban ki kell számolnia, hogy a vállalkozói adóalap eléri-e a jövedelem-(nyereség-) minimumot, amely az adóalapba beszámított bevételek 2 százaléka. Ehhez egy hasonlítási alapot kell meghatároznia, amelyet úgy kap meg, hogy a bevételhez hozzáadja a bevételt növelő tételeket és ebből kivonja a költségeket. Ha a hasonlítási alap nagyobb, mint a jövedelem minimum, akkor vállalkozói alapot kell figyelembe venni, de ha kisebb, akkor a jövedelem minimum után kell adóznia. A vállalkozói adóalap után 9 százalékos adót kell fizetnie, mely után a SZJA törvényben leírtak szerint adókedvezmény igénybe vehető. Az adófizetési kötelezettség meghatározása után megkapjuk az adózás utáni vállalkozói jövedelmet, amelyet további növelő és csökkentő tételek változtathatják meg és így megkapható a vállalkozói osztalékalap (1995. ÉVI CXVII. TÖRVÉNY 49/C. §). A vállalkozói osztalékalap után 15 százalékos adót kell fizetni.

Fontos megemlíteni a vállalkozói kivétet, ami maga a vállalkozó személyes munkavégzésének a díja. Ezután SZJA fizetési kötelezettsége, továbbá szociális hozzájárulási adó és nyugdíjjárulék fizetési kötelezettsége van, tehát a vállalkozói kivét egyfajta bérjövédelmet jelent tehát úgy is kell utána adóznia.

4.2.4. Helyi iparűzési adó

Az egyéni vállalkozónak, aki ezt az adózási formát választotta helyi iparűzési adót köteles fizetni. Hasonlóan két részletben március 15-ig és szeptember 15-ig kell megfizetniük az adóelőleget.

8 millió forintos évi árbevétel alatt az egyéni vállalkozó az egyszerűsített adóalap meghatározását is választhatja egy adott adóévre. Ebben az esetben az adó alapja a nettó árbevételének a 80 százaléka. (1990. ÉVI C. TÖRVÉNY 39/A. § (1-3))

4.2.5. Bevallási és adminisztrációs kötelezettségek

Az egyéni vállalkozónak alapnyilvántartást és részletezőnyilvántartást kell vezetnie. Alapnyilvántartások közül a naplófőkönyv, illetve a pénztárkönyv választható. A részletező nyilvántartások közül csak azokat köteles vezetni, melyek a jövedelem megállapításához szükségesek. (1995. ÉVI CXVII. TÖRVÉNY 5. SZ. MELL.)

Személyi jövedelemadó bevallására köteles és ennek évente kell eleget tennie az erre megfelelő nyomtatványon online vagy papírformában. Amennyiben járulékfizetési kötelezettségei is vannak ezeket mindig a következő hónap 12-ig kell megtennie, illetve bevallani ezt a megfelelő nyomtatványon. Cégautó bevallási kötelezettségét, ha van, azt negyedévente kell bevallania. Amennyiben áfa fizetési kötelezettsége van azt havi, negyedéves vagy éves szinten vallhatja be a hónap 20-ig.

4.3. Átalányadózás SZJA szerint

A személyi jövedelemadó hatálya alá tartozó egyéni vállalkozó másik választási lehetősége a vállalkozói személyi jövedelemadózás mellett az átalányadózás.

4.3.1. Az adónem választására jogosultak

Átalányadózás kizárólag az egyéni vállalkozói tevékenység egészére választható. (1995. ÉVI CXVII. TÖRVÉNY 50. § (3)) Átalányadózást akkor választhat az egyéni vállalkozó, ha a megkezdését közvetlenül megelőző évben a bevétele nem haladta meg a 15 millió forintot. (1995. ÉVI CXVII. TÖRVÉNY 50. § (1)) Ettől eltérően az az egyéni vállalkozó

választhatja, aki az adóév egészében kizárólag kiskereskedelmi tevékenységgel foglalkozott, akkor választhatja, ha a megkezdését közvetlenül megelőző évben a bevétele nem haladta meg a 100 millió forintot. (1995. ÉVI CXVII. TÖRVÉNY 50. § (4))

4.3.2. Az adóalanyiság kezdete és megszűnése

A bejelentése a Webes ügysegéden keresztül történik és ezt követően a NAV vezeti majd a nyilvántartásában.

Ha ismételten az átalányadózást kívánja választani az adózó, akkor csak abban az esetben teheti meg, ha a megszűnés évét követően legalább 4 adóév eltelt. (1995. ÉVI CXVII. TÖRVÉNY 51. § (7))

Addig alkalmazható az átalányadózás, amíg a bevétele nem éri el a 15 millió forintot, a kiskereskedelmi tevékenységet végző adózó bevétele nem haladja meg a 100 millió forintot és az egyéni vállalkozó nem létesít munkaviszonyt. (1995. ÉVI CXVII. TÖRVÉNY 51. § (2))

Megszűnik, ha az átalányadózó nem adott számlát vagy nyugtát és az adóhatóság bírságot állapított meg. (1995. ÉVI CXVII. TÖRVÉNY 55. §)

4.3.3. Az adó alapja és mértéke

A jövedelem számításakor a bevételből kell kiindulni, amely a SZJA törvény 4. és 10. számú melléklete szerinti bevétel. A bevételből a jövedelem úgy határozható meg, hogy a tevékenységnek megfelelő mértékben meghatározott költséghányad levonásával állapítható meg.

Az egyes tevékenységekhez kapcsolódó költséghányadok

- Általánosan alkalmazható a bevétel 40 százalékos költséghányad levonásával megállapítható jövedelem (kiegészítő tevékenység esetén 25 százalék).
- Ipari, mezőgazdasági, szolgáltatási és kereskedelmi tevékenység esetén a bevétel 80 százaléka érvényesíthető költséghányadként (kiegészítő tevékenység esetén 75 százalék).
- Kizárólag kiskereskedelmi tevékenység folytatása esetén 87 százalék a költséghányad (kiegészítő tevékenység esetén 83 százalék).

- Aki kiskereskedelmi tevékenységet folytat és kizárólag a törvényben felsorolt üzlet (ek) működtetését végzi nála 93 százalékos költséghányad vehető figyelembe (kiegészítő tevékenység esetén 91 százalék).
- Aki kiskereskedelmi tevékenységet folytat és nem kizárólag a törvényben felsorolt üzlet (ek) működtetését végzi nála 87 százalékos költséghányad vehető figyelembe (kiegészítő tevékenység esetén 83 százalék).
- Aki kiskereskedelmi tevékenységet folytat és mellette ipari, mezőgazdasági, szolgáltatási és kereskedelmi tevékenységet is végez nála 80 százalékos költséghányad vehető figyelembe (kiegészítő tevékenység esetén 75 százalék).
- Aki bármely kedvezőbb költséghányadú tevékenysége mellett más tevékenységet is folytat annak 40 százalék vehető figyelembe, mint költséghányad (kiegészítő tevékenység esetén 25 százalék).

Ha az egyéni vállalkozó tevékenysége év közben úgy változik, hogy a korábban alkalmazottnál alacsonyabb költséghányad illeti meg, akkor a változást megelőzően keletkezett bevételeire is csak az utóbbit alkalmazhatja. Azonban, ha az adóév egy részében kiegészítő tevékenységet folytat, akkor az adóévi összes bevételre a magasabb költséghányadot kell alkalmaznia.

A jövedelem, amit az átalány szerint határoztak meg az is az összevont adóalap részeként adózik.

(1995. ÉVI CXVII. TÖRVÉNY 53. §)

4.3.4. Helyi iparűzési adó

Az egyéni vállalkozónak, aki ezt az adózási formát választotta helyi iparűzési adót köteles fizetni. Hasonlóan ismét két részletben március 15-ig és szeptember 15-ig kell megfizetniük az adóelőleget.

A hányad módszer alkalmazása az egyik lehetőség, ahol az adó alapja a megállapított jövedelem 20 százalékkal növelt összege azzal a kikötéssel, hogy az adó alapja nem lehet több mint az SZJA törvény szerinti bevételének 80 százaléka. (1990. ÉVI C. TÖRVÉNY 39/A. § (1-2))

4.3.5. Bevallási és adminisztrációs kötelezettségek

Az az egyéni vállalkozó, aki átalányadózást választott, és ha áfa levonási jogát nem érvényesíti, akkor csak bevételi nyilvántartást kell vezetnie (pénztárkönyv, bevétel).

Továbbá köteles megőrizni a vállalkozással kapcsolatban felmerült költségek bizonylatait az elévülésig (1995. ÉVI CXVII. TÖRVÉNY 51. § (3)). Az elhatárolt veszteséget évenkénti 20-20 százalékát elszámoltnak kell tekinteni. (1995. ÉVI CXVII. TÖRVÉNY 54. § (1))

Személyi jövedelemadó bevallására beküldésére köteles és ennek évente kell eleget tennie az erre megfelelő nyomtatványon online vagy papírformában. Járulékfizetési kötelezettségei, ha vannak ezeket mindig a következő hónap 12-ig kell megtennie, illetve bevallani ezt a megfelelő nyomtatványon. Amennyiben áfa fizetési kötelezettsége van azt havi, negyedéves vagy éves szinten vallhatja be a hónap 20-ig.

4.4. Két egyéb kiemelt adónem

Két adónemet szeretnék még kifejteni az egyik az általános forgalmi adó és azzal kapcsolatban is a mentesség lehetősége és a cégautóadóval kapcsolatos adózási összefüggések a választott adónemmel kapcsolatban.

Általános forgalmi adó

Az alanyi adómentesség választásának azok a vállalkozók, akik nem érik el a felső határértéket, amely 12 millió forint. Ebben az esetben nem áll fent az áfa visz igénylésére lehetőség és ezzel elkerüli a vállalkozó a bevallási és az egyéb adminisztrációs kötelezettségeket is. Az alanyi adómentességet a teljes tárgyévre választják a vállalkozók. Amennyiben a vállalkozó alanyi adómentes azt a kiállított számlán fel kell tüntetnie. (2007. ÉVI CXXVII. TÖRVÉNY 187. §, 188. §, 190. §)

Ez egy jó lehetőség, de csak annak éri meg leginkább alanyi adómentességet választani, aki főként magánszemélyeknek értékesít, továbbá azoknak, akiknek nincsen vagy elenyésző mennyiségű költsége merül fel (ilyen például a szolgáltatást nyújtó vállalkozó) mert ilyen esetekben nem merülne fel visszaigénylési lehetőség.

Cégautóadó

Az átalányadózó és a kisadózó vállalkozások tételes adóját választó egyéni vállalkozó személygépkocsijára nem vonatkozik a cégautóadó-fizetési kötelezettség, függetlenül attól, hogy a személygépkocsi szerepel-e a magyar hatósági nyilvántartásban vagy sem, esetükben ugyanis nem valósul meg tételes költségelszámolás. ([HTTPS://NAV.GOV.HU](https://nav.gov.hu) 31. INFORMÁCIÓS FÜZET 4. OLDAL)

A következő ábra (13. ábra) bemutatja azt, hogy két besorolás befolyásolja a fizetendő összeget. Az egyik a gépjármű hajtómotorjának a teljesítménye a másik pedig a környezetvédelmi osztály-jelzés. A kettő találkozásánál látható a fizetési kötelezettség.

Gépjármű hajtómotorjának teljesítménye (KW)	Környezetvédelmi osztály-jelzés		
	„0”-„4” Osztályjelzések esetén	„6”-„10” Osztályjelzések esetén	„5”; „14-15” Osztályjelzések esetén
0-50	16 500 Ft	8 800 Ft	7 700 Ft
51-90	22 000 Ft	11 000 Ft	8 800 Ft
91-120	33 000 Ft	22 000 Ft	11 000 Ft
120 felett	44 000 Ft	33 000 Ft	22 000 Ft

13. ábra: Az adó mértéke

Forrás: 1991. évi LXXXII. törvény 17/E §

5. Primer kutatás

Primer kutatásom során az egyéni vállalkozásokkal kapcsolatos véleményfelmérése volt számomra a cél. Kutatásom során egy online kérdőívet készítettem és ezt osztottam meg a közösségi média egyik platformján. Azért ezt a módszert választottam, mert az online platformokon sok embert el lehet érni gyorsan.

5.1. Kérdőív

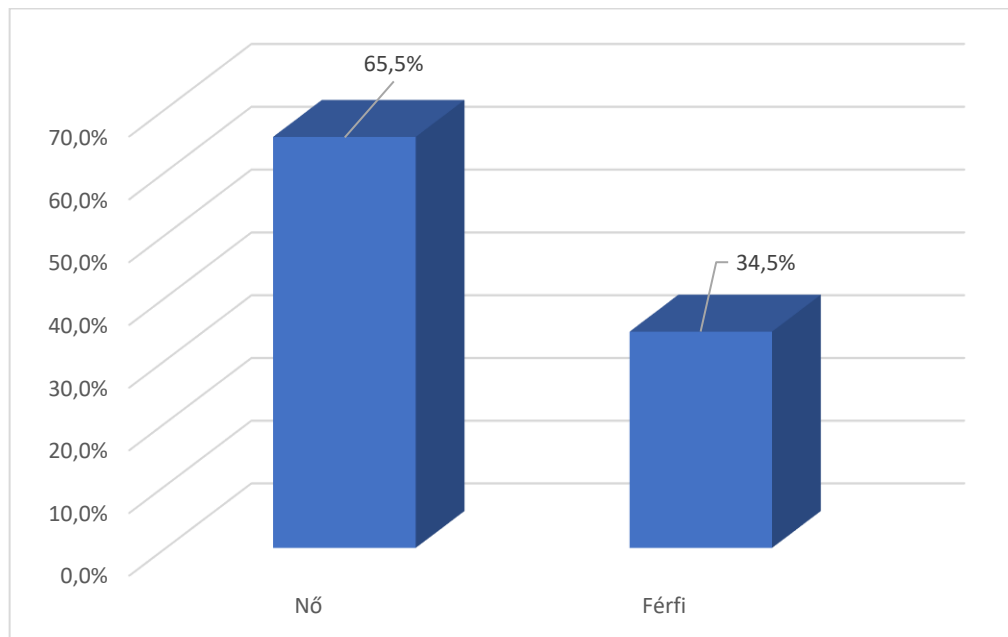
A kitöltés nem volt időkorláthoz szabva így a kitöltés folyamatosan történt. Végül 171 fő töltötte ki. A kérdőív kitöltése során kifejezetten nem volt konkrét célcsoportom, hiszen arra voltam kíváncsi, hogy mi a véleményé az embereknek az egyéni vállalkozásokról függetlenül a korosztálytól. A kérdőívben az általános kérdések után arra voltam kíváncsi, hogy melyik vállalkozási formát tartják a legkedvezőbbnek, gondolkoznak-e azon, hogy egyéni vállalkozók legyenek, ha nem akkor megkértem, hogy indokolják, ha igen megkérdeztem ennek az okát, majd, hogy milyen adózási formát választanának, hol lenne a székhelyük, mi lenne a tevékenységük, és hogy hallottak-e a KATA adózási

formát érintő változásokról. A következőkben az eredményeket szeretném bemutatni és elemezni ezeket.

5.2. Elemzés

5.2.1. A válaszadók demográfiája

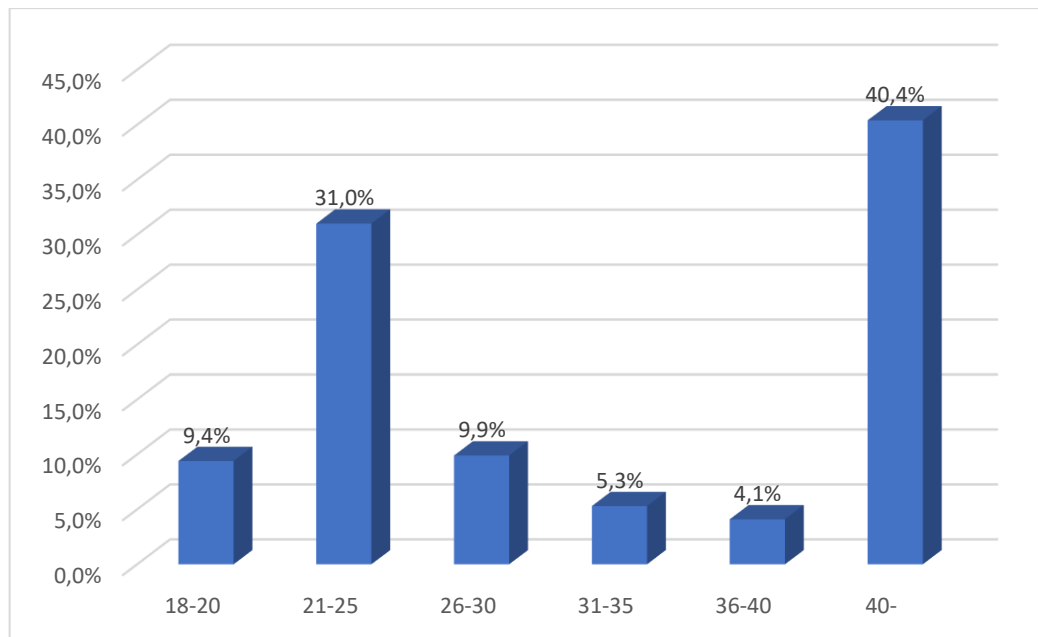
A kérdőívet összesen 171 fő töltötte ki a következőkben a válaszadók demográfiai megoszlását mutatom be diagrammok segítségével.

14. ábra: A válaszadók nemek szerinti megoszlása

Forrás: Saját kutatás alapján saját szerkesztés

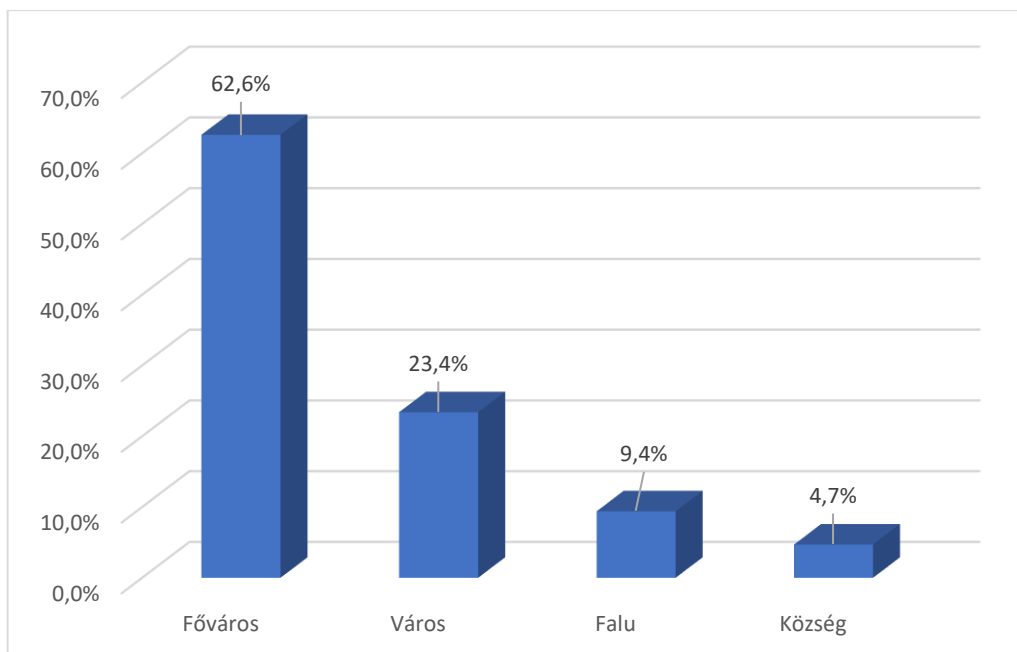
A 14. ábra alapján látható, hogy a kitöltők 65,5 százaléka nő és 35,5 százaléka férfi volt, tehát a női válaszadók száma lényegesen meghaladta a férfi válaszok számát. Ez nem okozott semmi féle problémát, hiszen a kiértékelés során nem teszek különbséget nemek szerint.

15. ábra: A válaszadók életkor szerinti megoszlása

Forrás: Saját kutatás alapján saját szerkesztés

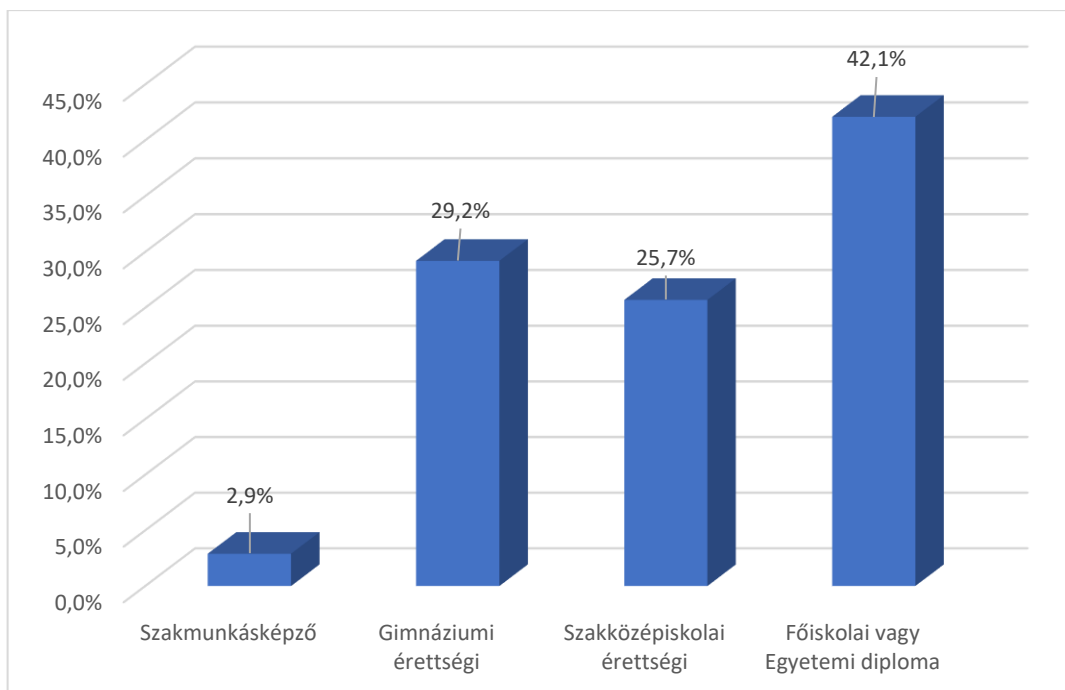
Az ábrán jól látható, hogy a válaszadók legmagasabb arányban 40 vagy afölötti életkorúak voltak (40,4 százalék) emellett szintén magas a 21-25 év közöttiek aránya (31 százalék). A többi korcsoport válaszadói aránya 9,9 és 4,1 százalék között mozog. A korosztályok megoszlása kapcsolatban van az ismeretségi köröm korosztály megoszlásával ez okozza azt, hogy több korcsoport arányban alacsonyabb lett a kitöltési arány. Összességében a két fő korcsoportból megfelelő számú kitöltés érkezett így kedvező ez az arány, mivel jól mutatja majd a fiatalabb és idősebb korosztály vélekedését az egyéni vállalkozókról.

16. ábra: A válaszadók lakhely szerinti megoszlása

Forrás: Saját kutatás alapján saját szerkesztés

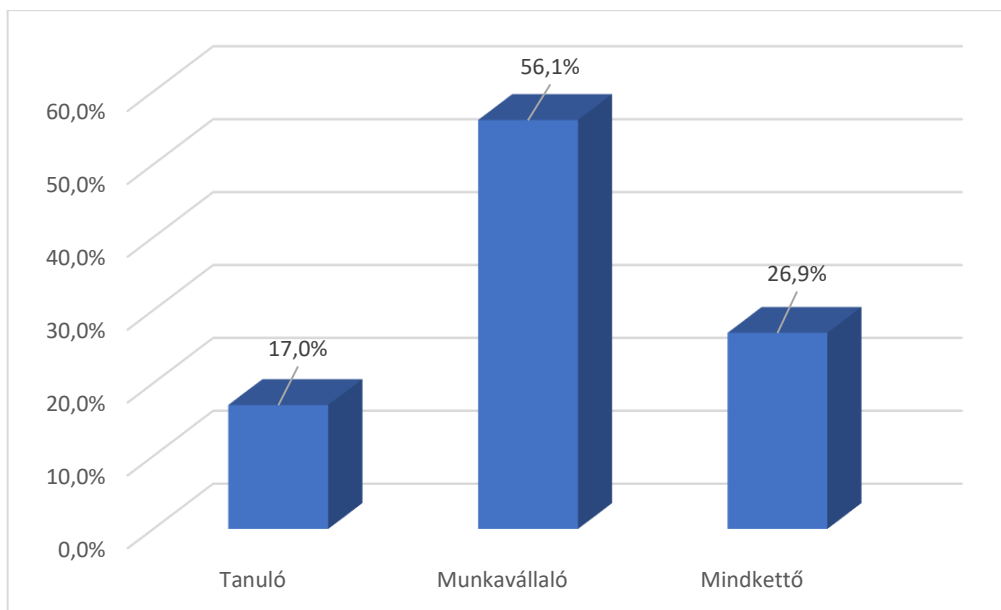
A válaszadók lakhely szerinti megoszlásának vizsgálata után elmondható, hogy többségben, azaz 86 százalékban városban élnek és a válaszadók 9,4 százaléka él falun, illetve 4,7 százaléka él községben. A válaszok többsége tehát olyan emberektől származik, akik városban élnek ez az elemzés során nem okoz gondot. Véleményem szerint ennek oka főként az, hogy egy közösségi platformon osztottam meg, ahol a megosztásomat az ismerőseim láthatták csak ebből lehet arra következtetni, hogy lényegesen kevesebb arányban vannak olyan ismerőseim, akik községben élnek.

17. ábra: A válaszadók iskolai végzettség szerinti megoszlása

Forrás: Saját kutatás alapján saját szerkesztés

A kérdőívet kitöltők 42,1 százaléka főiskolát vagy egyetemet végzett, 29,2 százaléka gimnáziumi érettségivel rendelkezik, 25,7 százaléka szakközépiskolai érettségivel rendelkezik és 2,9 százalék végzett szakmunkásképzőt. Ennek oka egyrészt az, hogy a szakmunkásképzők átalakultak szakközépiskolákká és aki esetleg elvégzett szakmunkásképzőt nekik sok esetben az átalakuló rendszer miatt le kellett érettségizni. A gimnáziumi érettségi magasabb szintű bizonyítvány, mint a szakmunkásképzői.

18. ábra: A válaszadók tevékenységeiknek való megoszlása

Forrás: Saját kutatás alapján saját szerkesztés

Az elért személyek 56,1 százaléka munkavállaló és 17 százaléka tanuló azonban 26,9 százalékban vannak azok, akik mindkettő kategóriába bele esnek. Ez mutatja, hogy több munkavállalót értem el, mint tanulót és ez összefüggésben van a korosztályok megoszlásával is.

A demográfiai adatokról elmondható, hogy nagyon vegyesek a válaszadók demográfiai összetétele, található egy-két kiugró arány azonban ez az elemzést nem befolyásolta, hiszen a cél az volt, hogy minél szélesebb körben elérjem az embereket és több szempontot ismerjek meg.

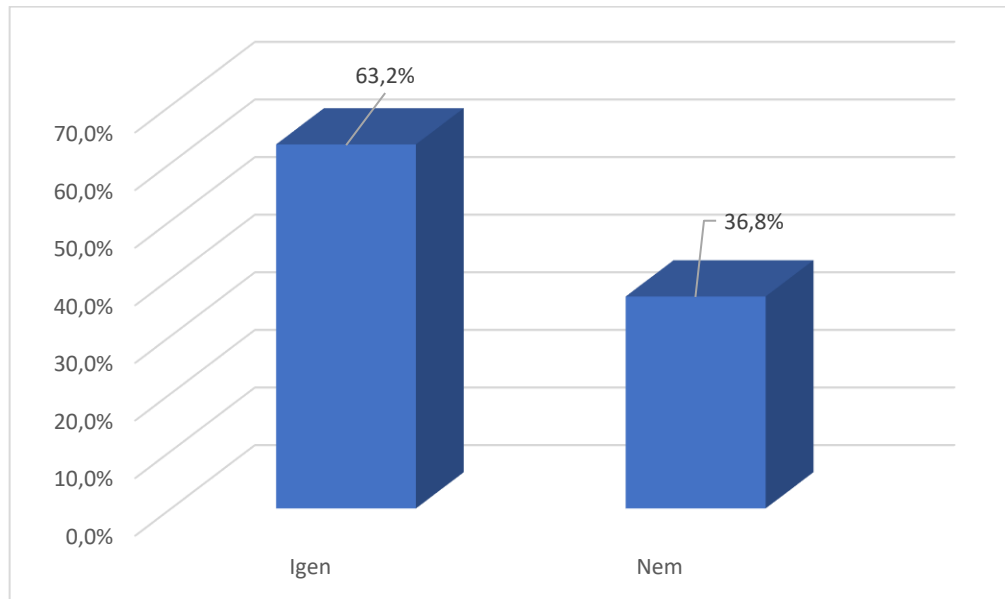
5.2.2. A kérdések kiértékelése

Az első kérdés az általános kérdések után az volt, hogy melyik vállalkozási formát tartanak a legkedvezőbbnek. Adtam meg választási lehetőséget azonban hagytam lehetőséget egyéb vállalkozási formák megjelölésére.

A válaszadók 47,4 százaléka gondolta úgy, hogy a legkedvezőbb az egyéni vállalkozási forma, 38 százalékban gondolták a kft.-t és 6,4 százalékban a bt.-t. Az egyéb válaszadások megadásai között szerepelt ugyan a kkt, a zrt, az alapítvány és az östermelő azonban ezek 1-1 főtől érkeztek.

Az eredmény is azt mutatja, hogy ténylegesen többen gondolják kedvezőnek az egyéni vállalkozási formát, ahogy egy korábbi diagrammban is bemutattam.

A második kérdés arra vonatkozott, hogy a kitöltők gondolkoznak-e azon, hogy egyéni vállalkozók legyenek (19. ábra)

19. ábra: A válaszadók hajlandósága, hogy egyéni vállalkozók legyenek

Forrás: Saját kutatás alapján saját szerkesztés

Egyértelműen látszik, hogy többségben vannak, akik egyéni vállalkozók szeretnének lenni (63,2 százalék) a jövőben vagy legalábbis gondolkoznak ezen. Az eredmény mutatja a népszerűségét ennek a vállalkozási formának.

Fontosnak tartottam azt is felmérni, hogy kinek milyen indok áll a háttérben, hogy igennel vagy nemmel felelt így a következőkben az erre a két kérdésre adott válaszok közül említek meg párat.

Akik nem szeretnének, illetve nem gondolkoznak azon, hogy egyéni vállalkozók legyenek többségben indoknak a következőket emelték ki:

- Fontosabb az anyagi biztonság.
- Nincs meg hozzá a kellő tapasztalatom.
- A munkámat nem tudnám ebben a formában végezni
- Túl sok energiát vesz el az emberből és ez nem feltétlen éri meg több pénz reményében.
- Magas kockázat, késői megtérülés és korrupt rendszer.
- A multik világa szimpatikusabb.
- Nincs hozzá tőkém és ötletem.
- Akkor is kell fizetni, ha nincs bevétel.

- A járványhelyzet miatt rizikós most.
- Nincs meg az ehhez szükséges vezetői készségem.
- Más vállalkozási formában gondolkozom.
- 12 milliós értékhatár és az új 3 milliós érték megszabása miatt.

Akik szeretnének, illetve gondolkoznak azon, hogy egyéni vállalkozók legyenek többségben indoknak a saját ötlet megvalósítását (38 százalék), a saját maguk urai lehetnek (34,3 százalék) és a kedvező adózási formát (21,3 százalék) választották és a következőket emelték emellett a válaszok mellett, amelyeket megadtam:

- Több cégnek dolgozhatom, megállapodás szerinti bérezéssel és felelősséggel.
- A szakmában, ahol dolgozom muszáj egyéni vállalkozónak lenni.
- Másodállásként is választhatom ezt a formát.

Akik azt írták, hogy kényszerből, muszájból kell egyéni vállalkozónak lenniük ők a színház világában vagy kertész földműves munkakörben dolgoznak.

A színház világában azért is lehet ez a forma úgymond kötelező, hiszen állami, önkormányzati és magán színházak vannak és az anyagi forrásuk működési pályázatokból, államtól, illetve önkormányzattól is származnak támogatások formájában.

Azért kedvezőbb, ha egyéni vállalkozóként foglalkoztatják az alkalmazottakat, mert akkor mentesülnek a járulékfizetési kötelezettség alól, nem kell igénybe venniük bérszámfejtői szolgáltatást, illetve a mostani járványhelyzetben nem kell kifizetniük az elmaradt előadások után a béreket így a szabadúszó színészek nincsenek most jó helyzetben, hiszen ők az előadás után kapják meg a fizetésüket.

Illetve más törvények vonatkoznak rájuk, hiszen az alkalmazottaknak biztosítaniuk kell általánosságban a két munkaidő közti minimum eltelt órák számát, a pihenőnapok számát, túlórákat kell fizetniük nekik, ünnepnapokon dupla óraszámot kell elszámlálni és minden negyedik vasárnapnak szabadnak kell lennie ezeket a színházban nem, tudják feltétlen biztosítani.

Ezek a kötelezettségek mind lejönnek a színházról. Így sokkal kedvezőbb a költségvetése a színházaknak, hiszen nem mindegyik színház rendelkezik nagy költségvetéssel.

Sok olyan eset is van, hogy nem foglalkoztatnak valakit azért, mert nem egyéni vállalkozó a jelentkező hozzájuk ezért is mondható a színházi világban kötelező vállalkozási formának.

A következő kérdés az volt számukra (akik igennel feleltek), hogy melyik adózási formát választanák. Itt a válaszadók 72,2 százaléka választaná a KATA adózási formát és 27,8 százaléka a személyi jövedelemadó szerinti adózási forma egyikét. Ennek oka a KATA könnyedsége véleményem szerint.

A következőkben arra voltam kíváncsi, hogy hol lenne a székhelyük. A kitöltők 58,3 százaléka választaná a fővárost székhelyének, 19,4 százaléka választaná székhelyének egy vidéki települést, 18,5 százaléka választana a főváros körkényén levő városok közül és 3,7 százalék választana a főváros környezetében lévő falvak közül.

Ezek az arányok természetesen szorosan kapcsolatban vannak a kitöltők lakhelyével sok esetben.

A kitöltők által megadott legnépszerűbb tevékenységek közé tartoznak a következők:

- Művészeti tevékenység,
- könyvelési tevékenység,
- tanácsadói tevékenység,
- mezőgazdasági tevékenység,
- informatikai tevékenység, illetve
- építőipari tevékenység.

Végezetül arra voltam kíváncsi, hogy hallottak-e a KATÁS vállalkozásokat érintő változtatásokról, nehezítésekről. A kérdőívet kitöltők 67,6 százaléka hallott és csupán 32,4 százaléka nem.

Összefoglalva sok tényező befolyásolja azt, hogy ki, hogy vélekedik az egyéni vállalkozásokról azonban a kérdőív alapján is látható, hogy igen népszerű vállalkozási forma és sokan tervezik, hogy egyéni vállalkozásban folytatják munkájukat.

6. Jövőbeni kitekintés

KATA esetében számos szabályozás lép életben 2021 januárjától és számos változásra lehet számítani még, ezek azonban még nem hivatalosak csak tervben vannak.

Megszűnik a többszörös KATÁZÁSI lehetősége, azaz egy KATÁS egyéni vállalkozó csak egy vállalkozásban lehet kisadózó. Ezt a hatóság vizsgálni fogja és abban az esetben, ha fennáll az, hogy több vállalkozásban kisadózó vagy akkor megszünteti őket és csak a legkorábban létrejöttet hagyja meg.

A kapcsolt vállalkozások esetében 40 százalékos különadó megfizetése mellett lehet csak beszámlázni a cégbe. Annak kell megfizetni ezt az adót, aki befogadja a KATÁS számláját. Ugyan ez a helyzet a külföldi cég vagy egyéb szervezet esetében is viszont akkor a kisadózónak kell megfizetni az adót. Kapcsolt vállalkozás abban az esetben áll fent, ha például, ha az egyéni vállalkozó olyan cégbe számláz be, ahol a házastársa többségi tulajdonos vagy ügyvezető.

3 millió feletti számlázás esetén, amely egy helyre van kiállítva akkor a számlázás 40 százalékos adókulccsal adózik. Az adót a számlát befogadó vállalkozásnak kell megfizetnie, tehát az nem a kisadózót terheli kivéve, ha külföldi megrendelőről van szó ugyan ebben az esetben a kisadózót terheli az adó megfizetése.

A tervek szerint a NAV jobban fogja ellenőrizni azt, hogy a vállalkozások nem minősülnek-e bujtatott munkavállalásnak és a jelenlegi 7 pont közül nem kettőnek kell csak megvalósulnia ahhoz, hogy ne számítson annak, hanem a jövőben lehetséges, hogy négy pontnak kell megvalósulnia.

Bárkivel, akivel szerződni szeretne a kisadózó köteles felhívnia figyelmet arra, hogy ő kisadózó, hiszen lehet az új adófizetési kötelezettségek miatt már nem biztos, hogy kisadózóval szeretne dolgozni bármelyik cég is.

Eddig viszonylag egyszerű volt ez az adózási forma ezért sokan választották ezt, köztük sok fiatal is kérdés az, hogy ez ezek után is így marad-e vagy már elmegy az embereknek a kedve ettől az adózási formától. Innentől még fontosabb az, hogy a kisadózó mindig naprakész legyen a vállalkozás pénzügyeit illetően. Az államnak az a célja ezekkel, hogy fehéritse, a gazdaságot bár lehet, hogy ezekkel az ellenkező irányba fogja majd lökni azt. (Internetes forrás 8-10.)

7. Összefoglalás

A témát személyes kötődés miatt választottam, ez a kötődés a munkámból adódott. Az egyéni vállalkozások adózásával kapcsolatban az egyetemen megismerkedtem érintőlegesen és a munkám során is szereztem ismereteket e téren, azonban a dolgozatom kutatóunkája során rájöttem, hogy az ismereteim a témában minimálisak voltak. Úgy érzem, hogy az elmúlt időszakban amíg a dolgozatomat készítettem rengeteg hasznos ismeretre tettem szert, amely magabiztosságot adott nekem a témában és már bátran tudnék segíteni bárkinek, aki egyéni vállalkozó szeretne lenni. Természetesen van még témakör, amiben mélyebben bele lehetne menni, de ez szinte minden témánál így van. Úgy gondolom azonban, hogy aki a szakdolgozatomat olvasni fogja egy átfogó képet kap az egyéni vállalkozásokkal kapcsolatban, kezdve az indításától a működéséig egészen az adózási lehetőségekig.

Szakdolgozatom elején az indítást megelőző feladatokról írtam ilyen volt például a vállalkozásindítás motivációjának vizsgálata, a várható induló költségek bemutatása, az esetlegesen felmerülő kockázatok bemutatása, a piackutatás lehetséges módszerei. Bemutattam továbbá az üzleti tervet és a részeit és tartalmát és mivel egy vállalkozás elindításához tőkére van szükség ezért foglalkoztam a finanszírozási lehetőségekkel is. Az elemzésekből megállapítottam, hogy az egyéni vállalkozóknak sok kockázati tényezővel kell szembe nézniük, a vállalkozás indítása előtt egy alapos döntést kell meghozniuk, hogy később sikeresek lehessenek.

A második részben megvizsgáltam az egyéni vállalkozások szerepét a gazdaságban, vizsgálatomat mélyebben végeztem el hazai viszonylatban, de kiegészítettem egy nemzetközi kitekintéssel. Azt állapítottam meg, hogy az egyéni vállalkozások számának növekedése töretlen hazánkban, annak ellenére is, hogy szigorítások lépnek életbe. Azonban az új szabályok hatását a behozataluk után lehet ténylegesen kimutatni azonban véleményem szerint nem lesz hatalmas csökkenés az egyéni vállalkozók számában.

A következő fejezetben arról írtam, hogy ki lehet egyéni vállalkozó és ki nem, továbbá írtam az egyéni vállalkozási forma előnyeiről és hátrányairól. Bemutattam továbbá a létrehozásának a menetét, valamint a szüneteltetés lehetőségét és a megszűnés okait. Kitértem az egyéni vállalkozások könyvvézetési és nyilvántartási szabályaira. A fejezet feldolgozása során arra jutottam, hogy az egyéni vállalkozásnak több előnye van, mint hátránya. A létrehozásának a menete annak ellenére, hogy több helyre kell bejelenteni a tevékenységet megadott határidőn belül véleményem szerint egyszerű hiszen ezeket

online formában megtudjuk tenni. A nyilvántartások feldolgozása során megállapítottam, hogy a választott adózási forma szoros kapcsolatban van a nyilvántartási kötelezettségekkel.

Az ezt követő fejezetben az adózási lehetőségeket vizsgáltam és a hozzájuk tartozó kötelezettségeket, ez az egyik legfontosabb része a szakdolgozatomnak így erre nagy hangsúlyt fektettem. Kitértem a kisvállalkozások tételes adójára, a vállalkozói személyi jövedelemadózáására és az átalányadózáásra. A három adózási lehetőséget azonos felbontás szerint elemeztem. A különböző adózási lehetőségek vizsgálata során elmélyíthettem a tudásomat a vállalkozói személyi jövedelemadózás és az átalányadózás témaköreiben is, hiszen eddig ezekkel kapcsolatban nem rendelkeztem megfelelő információval csak a kisvállalkozások tételes adójával kapcsolatban volt ismeretem a munkámból adódóan. Elemzésembe beépítettem továbbá két kiemelt adónemet is, az általános forgalmi adót és a cégautóadót, hiszen e kettő is kapcsolatban van a választott adózási formával.

A következő fejezetben bemutattam saját primer kutatásom eredményeit. A kérdőívben leginkább arra voltam kíváncsi, hogy a megkérdezett személyek, hogyan vélekednek az egyéni vállalkozásokról. Első kérdésem a vállalkozási hajlamra vonatkozott és annak indoklására és motivációjára. A vállalkozói szándékkal rendelkezők többsége a KATA adózási formát választaná, ami számomra nem volt meglepő mert véleményem szerint ez könnyebb adózási forma, mint a másik két lehetséges opció. Kérdéseim kitértek a székhelyválasztásra és a tevékenység választására is. Az eredményeket szóban és táblázatok segítségével mutattam be. Megállítottam, hogy az elért személyek között is népszerű az egyéni vállalkozási forma és sokan vélekednek úgy, hogy ebben a vállalkozási formában szeretnék elkezdni vagy éppen folytatni a munkájukat.

Az utolsó fejezetben a jövőben várható szabályozásokról írtam a kisvállalkozások tételes adójára vonatkozóan. Véleményem szerint továbbra is népszerű adózási forma marad és az egyéni vállalkozások száma drasztikusan nem fog változni csak már nem lesz annyira egyszerű adózási forma, hiszen a szabályok bevezetését követően a kisadózónak mindig naprakésznek kell lennie a pénzügyeit illetően, ha elszeretné kerülni a plusz adóterheket.

Befejezőképpen elmondható, hogy nagyon sokat tanultam a dolgozatom megírása közben és szakdolgozatomat ajánlani tudom az egyéni vállalkozás elindítása előtt állóknak és azoknak is, akik a jövőben egyéni vállalkozók szeretnének lenni.

Úgy gondolom számukra hasznos információkkal szolgálhat a dolgozatom. A megszerzett tudás mellett én is sokkal könnyebben tudok döntést hozni, hogy a jövőben maradni szeretnék-e kisadózó.

Irodalomjegyzék

Szakirodalom:

Vecsenyi János: Kisvállalkozások indítása és működése, Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Zrt. 2009 (online kiadás, mersz.hu)

Dr. Tatay Tibor, Dr. Pataki László: Kockázatelemzés, kockázاتمéréséklés, cselekvési tervek, Raabe Kiadó, 2008 (online kiadás, mersz.hu)

Hoffman Márta, Kozák Ákos, Veres Zoltán: Bevezetés a piackutatásba, Akadémiai Kiadó Zrt. 2016 (online kiadás, mersz.hu)

Kis-Vén Valéria: Naplófőkönyv és Pénztárkönyv az egyéni vállalkozások tükrében, Penta Unió Zrt. 2017.

Jogszabályok:

2009. évi törvény az egyéni vállalkozóról és egyéni cégről

2003. évi XCII. törvény

2009. évi CXV. törvény

1995.évi CXVII. törvény (5. sz. melléklete)

2012. évi CXLVII. törvény

1995.évi CXVII. törvény

1990. évi C. törvény a helyi adókról

1991. évi LXXXII. törvény

2007. évi CXXVII. törvény

Internetes források:

Internetes forrás 1.

<https://www.gazdagmami.hu/vallalkozoi-gondolkodasmod/mi-egy-vallalkozas-igazi-hajtoereje>

Letöltés ideje: 2020.10.31

Internetes forrás 2.

<https://www.ecommercebridge.hu/hogyan-keszitsunk-helyesen-piackutatast-es-konkurenciaelemzest/#PIACKUTATAS>

Letöltés ideje: 2020.11.01

Internetes forrás 3.

https://www.vallalkozas-okosan.hu/uzleti_terv_keszitese

Letöltés ideje: 2020.11.04

https://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_evkozi/e_qvd018a.html

Letöltés ideje: 2020.11.08

https://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_qvd005b.html

Letöltés ideje: 2020.11.08

<https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/gazd/2019/index.html?fbclid=IwAR03bjaGBN82TQaKgj9iT216WiP9JDN9pupDZ7cCB64zRWaUp46mBS9At9o>

Letöltés ideje: 2020.11.08

https://nav.gov.hu/nav/egyeni_vallalkozok_nyilvantartasa/egyeni_vallalkozas_megkezdese/Az_egyeni_vallalkozas20200623.html?query=Webes-%C3%9Cgyseg%C3%A9d

Letöltés ideje: 2020.11.11

Internetes forrás 4.

<https://sikermania.hu/egyeni-vallalkozas-inditasa/>

Letöltés ideje: 2020.11.11

Internetes forrás 5.

https://nav.gov.hu/nav/egyeni_vallalkozok_nyilvantartasa/egyeni_vallalkozas_szunetelese

Letöltés ideje: 2020.11.13

https://nav.gov.hu/nav/egyeni_vallalkozok_nyilvantartasa/egyeni_vallalkozas_folytatasa

Letöltés ideje: 2020.11.13

Internetes forrás 6.

<https://bank360.hu/blog/teteles-ipa-februar-15>

Letöltés ideje: 2020.11.18

Internetes forrás 7.

<https://ado.hu/ado/2021-tol-hatalyos-kata-szigoritasok/>

Letöltés ideje: 2020.11.18

Internetes forrás 8.

<https://katakonyveles.hu/kata-valtozas-2021/>

Letöltés ideje: 2020.11.24

Internetes forrás 9.

<https://marieclaire.hu/riporter/2020/07/02/ezekre-a-valtozasokra-szamithatnak-2021-tol-a-katasok/>

Letöltés ideje: 2020.11.24

Internetes forrás 10.

<https://minner.hu/kata-valtozasok-2021/>

Letöltés ideje: 2020.11.24

